

Tanév végi köszönet

A diákvonzó órákat tartóknak, az egyetem presztízsét
Anövelő hazai és külföldi publikációk szerzőinek, a
tananyagok készítőinek, a Ph. D.-képzés és a habilitáció
életre keltésében közreműködőknek, az egyetemi alapsza-
bályok el(ő)készítőinek, a hároméves ciklust letudó egyete-
mi tanácsstagoknak (köztük a vitára és együttműködésre
mindig kész tehetséges hallgatóknak), infrastruktúránk ro-
botoló képviselőinek, sokszor túlhajszolt vezetőársaimnak
munkájukért és emberi méltóságukért.

A következő tanév már könnyebb lesz.

VERESS JÓZSEF
rektorhelyettes

KÖZGAZDASZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XXXVII. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM

ÁRA: 10 FORINT

1994. JÚNIUS 3.

Mint cseppben a tenger Növelni kellene a TDK jelentőségét

Egyetemünk egyik legfonto-
sabb szakmai eseményére, a
Tudományos Diákköri Konfe-
renciára került sor május ele-
jén. Az idei versengés tapasz-
talatairól, a jövőbeli továbblé-
pési lehetőségekről beszélget-
tünk Trautmann Lászlóval, a TDK
szervezésének felelősé-
vel.

- *Hozott-e változást az idei
TDK az elmúlt évekhez ké-
pest?*

- Az első különbség a korá-
bi versenyekkel szemben, hogy
több mint 140 jelentkezési la-
pot kaptunk, azonban csak 68
dolgozat érkezett be, ilyen ér-
telemben nagyon nagyra nyílt
az „olló”. A másik érdekesség
a beérkezett dolgozatok tema-
tikájának eloszlásában van:
kezd emelkedni a száma az el-
méleti közgazdaságtani dolgo-
zatoknak, egyre több ilyen té-
májú szekció van. Hagyomá-
nyosan erősen képviseltette
magát a szociológia és a poli-
tológia szekció. Ugyanakkor
nagy vesztesek is vannak, els-
ősorban a businessstárgyak.
Nem indult a vezetés-szerve-
zés szekció és vállalat-gazda-
ságtanból is csak egy szekciót
tartottunk.

- *Milyen volt a dolgozatok
színvonala?*

- Egyre inkább az a jellem-
ző, hogy igen komoly dolgoza-
tok készülnek, melyekben
nagy munka van. Mindin-
képp eltűnnek a felületesebb,
nem igazán megalapozott
munkák. Egyre több az olyan
dolgozat, amely jó értelemben
vett melléktermék, vagyis a
hallgató részt vesz egy kuta-
tásban, ott megír valamit, s azt
adja be a TDK-ra. Összességé-
ben úgy vélem, javult a TDK
színvonala.

- *Milyen a TDK jelentősége
az egyetem szakmai életében?*

- Ez a kérdés egy komoly di-
lemmára világít rá. Valahogy
nem igazán találja a helyét a
TDK az egyetemen belül, s ez
lehet az alapvető ok a dolgoza-
tok számának visszaesésében.
Úgy gondolom, hogy a TDK
bizonyos értelemben egyfajta
„cseppben a tenger”, egy óriá-
si egyetemi fesztivál, ahol az
egyetem nagy „iskolái” felvo-
nulnak. Ez azonban ellent-
mondásban áll azzal, ahogy
ma ezt a TDK-t kezeljük. Erre
példa, hogy a zárókonferenci-
ára eljött a Magyar Nemzeti
Bank három alelnöke is. Ők
úgy érkeztek, hogy az egyetem
agytrösztjével fognak talál-
kozni – hallgatói szinten –, ér-
dekes előadásokat tartottak,
s nagyon nagy jelentőséget tu-
lajdonítottak a részvételnek.
Ehhez képest nem nagyon
kapta meg a megfelelő súlyt a
TDK-konferencia a külsősé-
gekben.

- *Hogyan kellene változtat-
ni?*

- Két szinten kellene átgon-
dolni az egész TDK jövőjét.
Egyrészt nem mindegyik tan-
szék veszi igazán komolyan a
TDK-t. Talán nem érzik, hogy
ez mit is jelenthet, holott ez
egy olyan fórum lehetne, ahol
közelebb lehet hozni a tanárt
és a diákot, elő lehet segíteni a

jövendő utánpótlás megterem-
tését is. A tanszék egy részé-
nél ez nyúg, lepasszolják a
munkát a tanársegédnek.
Alapvetően tehát a tanszék-
kellene megváltoztatni, meg-
reformálni ezt a folyamatot.
Másképp pedig az egyetem-
nek, mint egésznek kellene
jobban felkarolnia az ügyet,
bár sajnos még egyáltalán nem
látszik, milyen szervezeti for-
mában lehetne ezt megoldani.
Mára széthullott a korábbi
szervezeti forma, a Hallgatói
Tudományos Tanács, ma úgy
tűnik, senki sem tudja, hogyan
lehetne ezt megszervezni.
Azonban a mai napig igaz,
hogy az egyetem legfelsőbb
vezetése szívügyének érzi a
hallgatókkal való foglalko-
zást. Nagyon sok munkát vég-
zett a TDK elnöke, Veress Jó-
zsef rektorhelyettes, aki azt
gondolom, szívvel-lélekkel
felvállalja ezt. A baj nem a
részvevőkkel, hanem a rend-
szerrrel magával van.

- *Milyen esélyeik vannak a
közgazdosoknak a jövő évi or-
szágos TDK-n?*

- Mivel a Közgazdaság-tu-
dományi Egyetem az ország
közgazdász-képzésében vezető
helyet foglal el, így én a ha-
gyományoknak megfelelően jó
eredményeket várok.

S. T.

Három első helyezett

A vállalatgazdaságtan-
tanszék idén ötödikben ren-
dezte meg a már hagyó-
mánná váló tanulmányi
versenyét. Az egyetem má-
sodéves hallgatói közül bárki
jelentkezhetett a háromfor-
dulós megmérettetésre.

Az első forduló témakörei
a következők voltak: 1. Pri-
vatizáció és vállalatértéke-
lés, 2. Környezeti menedzs-
ment, 3. A számítástechnika
hatásai a vállalati gazdálko-
dásban, 4. Vállalati innová-
ció, 5. Piacanalumányok, 6.
Üzletpolitika és stratégia:
irányzatok és gyakorlati re-
levanciák. A tanszék által
kijelölt konzulensek segítsé-
gét igénybe véve körülbelül
20-25 oldalas, valamelyik té-
mába vágó házidolgozat be-
adásával lehetett nevezni a
versenyre, s az induló 87 dol-
gozat közül a második fordú-
lóba 26 került.

A már nagyobb kihívást
jelentő második fordulóban
három témakör került meg-
hirdetésre: egy újonnan in-
duló kereskedelmi lánc, uta-
zási iroda és autószalón üz-
leti tervét kellett a verseny-
zőknek – nekünk – kidolgoz-
ni az alábbi szempontok sze-
rint: a) A vállalkozás profil-
ja, üzleti magatartási elvei,
b) Piacelemzés, c) Marke-
ting, d) A vállalkozás terme-
lési és/vagy szolgáltatási ter-
ve, e) A vezető és alkalma-
zottak státusza, viszonya, f)
Pénzügyi helyzet.

A dolgozat megírása min-
den résztvevőtől nagy kuta-
tási munkát igényelt, lévén,
hogy a meghirdetés idején
egyedül vállalatgazdaságtani
alapismeretekkel rendel-
keztünk, a mai magyar valós-
ság és egy vállalkozás bein-
dításakor fellépő nehézségek
azonban – igaz, leküzdhető –
akadályokat képeztek.

A harmadik fordulóba ke-
rülésre minden megírt pályá-
munka (14 dolgozat) érde-
mesnek bizonyult. Ekkor kö-
vetkezett a legnehezebb fel-
adat: az üzleti tervre alapo-
va szóban kellett meggyőz-
nünk a „tökével rendelkező
befektetőket” képviselő zsü-
rit és „potenciális vetélytár-
sainkat” – egymást – vállal-
kozásunk életképességéről.
A zsűri tagjai voltak Chikán
Attila, a vállalatgazdaság-
tan-tanszék vezetője, Csányi
Tamás és Palatitz András, a
tanszék munkatársai, illetve
Hóka Péter, a Chemol Travel
Utazási Iroda ügyvezető
igazgatója.

Tíz-tíz perc állt rendelkezésünkre, hogy felvázoljuk
elképzelésünket. Egymás
dolgozatából, azt hiszem,
mindenki sok érdekességet
tudott meg. Rövid szünet
után került sor a záporozó
keresztkérdésekre mind a
zsűri, mind a versenyzők rész-
éről, melyek után a zsűri
meghozta döntését.

Az eredeti elképzeléstől
(1., 2., 3. hely) eltérően meg-
lepő módon három első he-
lyezés született: Kazár An-
drás, Pandurics Anett és Tóth
Zoltán nyertek, akiknek
megérdemelt eredményéhez
megégyeszer gratulálunk.

A három első helyezett
pénzjutalomban részesült.
Mind a 14 versenyző a vállala-
t gazdaságtan-tanszék és a
szponzorok jóvoltából július
elején bécsi utazáson vesz
részt, melynek keretén belül
külföldi vállalatokat látoga-
tunk meg. Mindezen kívül
minden versenyző 2000 for-
rint értékű könyvjutalomban
részesült, és a harmadik év
végén kialakuló hallgatói
rangsort is módosítani fog-
ják a versenyben való ered-
ményes részvételért kapott
pluszpontok.

Leidl Andrea

Tudományegyetem?

Ülök az idei TDK-konferencia díjkiosztó-ünnepségén. Nem a III. elő-
adóban, nem a tanácsteremben, hanem az E 3005-ben. Pénteken itt ritm
államháztartástan ZH-t. Az asztalnál Veress tanár úr, mellette Traut-
mann kolléga, és három MNB-alelnök. Előttük öt üveg üdítő. Halkan rö-
högök és elgondolodom.

Miért van az, hogy a néhány száz konferenciáfüzet a konferencia első
napjára készült el, és a HTT-iroda esendes hívőseben üldögt? Miért
hiányzott a füzetekből néhány szekció helye és időpontja? Miért van az,
hogy néhány tanszék legszívesebben nem is vett volna részt a konferen-
cián, csak a diákok akarták mindenáron dolgozataikat bemutatni? Miért
kap az első helyezett dolgozat 8000 forint jutalmat? Tényleg, minek van
az egész konferencia?

Há egyetemünk tudományegyetemnek kívánja tekinteni magát, nem
elégedhet meg azzal, hogy évente száz diák megtanulja, hogy mi az a
határkölség és korrelációs együttható. Nem elég, ha lehet már ingyen E-
maillezni is. Nem elég pontot adni a speciális képzésben arra, hogy vala-
ki kétszer annyi ideig tanult matematikát. Ettől az egyetem nem lesz tu-
dományegyetem, csak egy tudománymással leöntött szép nagy mende-
dzserképző tanfolyam.

A tudományegyetemhez tudományos hangulat is kell. Önálló kutatá-
sra ösztönzés. A tehetséges diákok kiválasztása és bevonása az egyetemi
munkába. Ennek egyik utolsó intézménye a TDK-konferencia.

Egyetemünk számos alapítványa, oktatója, tanszékvezetője szerez ki-
vülről egy csomó pénzt tudományos kutatás végzése címén. Ugyanakkor
rektorhelyettesünket meglegedéssel tölti el az, hogy sikerült elérnie,
hogy a díjfelvételre szánt 300 ezer forintot a díjkiosztást követő esztör-
tőktől kezdve felvehetik már a díjazottak, és nemcsak jövő hónap elején.
Ugy gondolom, hogy ezt a kitünő hagyományt nem lenne szabad szép
lassan elhalni hagyni – akkor se, ha a hagyományteremtést az egyetemi
vezetés jelenleg más módon kezeli el. Biztosítani kell a TDK-nak egy
akkora alapítványi összeget, aminek kamataiból a zsűriket, a szervezo-
ket, a bírálókat, a szerzőket és a versenyzőket is megfelelően honorálni
lehet. Ez befektetés a magyar közgazdaság-tudományba, de az egyetem
jövőjébe is.

Lassan vége az ünnepségnek. Szapáry azt mondja, jó néhány tanul-
mány felkeltette az érdeklődésüket. Lehet, hogy jövőre nekik írok dolgo-
zatot.

Radnai Márton

az utolsó ebben a tanévben,
úgyhogy búcsúznak olva-
soinktól, mindenkinek
szép nyarat, jó pihenést kívánunk.

Minthogy azonban a Közgaz-
dász főszerkesztői posztja éppen
pályázat alatt áll, megtörténhet,
hogy egy egész periódus zárul
most le a lap történetében.

Akkortájt, amikor Nyugatra
nem lehetett kijutni, az újságíró-
szakmába nem lehetett bejutni. Az
ország (pontosabban az MSZMP)
egyetlen újságíróiskolája elvileg
azokat fogadta, akik valamely
szerkesztőség alkalmazásában áll-
tak, a szerkesztőségek viszont
azokat vették föl, akik kijárták az
újságíró-iskolát. Ennek a tisztes-
ségtelen rendszernek egyetlen tró-
jai falova volt: az egyetemi sajtó.
Csengey például Debrecenben ké-
szült, Csoóri befutott tróként a
Műegyetem lapjánál dolgozott, a
mai belpolitikai, gazdasági mér-
tékadó derékhad pedig a Közgaz-
dásznál kezdte. A többség hama-
rosan továbbállt a híresebb és pén-
zesebb helyekre, de mindig volt,
aki hosszasan maradt, hogy jövőre

Ez a lapunk...

is legyen, aki komolyan gondolja:
Kedves elsős, gyere irni. Farkas-
házytól a fél HVG-ig, a Magyar
Hírlap derekhatától az MTI-tudó-
sítók jó részéig, a rádiók meg a té-
vék új titánjaitól a Kurír, az Elite
és a többi munkatársaiig rengete-
gen kezdtek itt a szakmát. És itt
nem volt protekció. Volt viszont
botrány, hogy unalom azért ne
legyen. Latinovits-cikk miatt igazol-
ó jelentés az MSZMP KB-ba, be-
hivatas, kiüzenés, lokális párttit-
kári ordítás, Pilinszky, Viszockij,
Mészöly Miklós, erdélyi tanulmány-
út, varsói kapcsolat, fellazító mar-
ketingszmék, Allen Ginsberg,
Bódy Gábor, szakkollégiumi ta-
lálkozó, Bibó-est, folkfesztivál,
Trocki-j-doktori, pluralizmus, ki-
rügások, egyéb egyetemi ügyek fe-
szigetése, Brezsnyev-TDK, tisz-
telgés Nadas Péternek, tudósítás a
lánchídi csatáról, a Nyilvánosság
Klub megalakítása, például ezek
voltak nagy fölindulások tárgyai.

Korlátozott példányszám kontra
szellősebb szájkosár – ez volt a
ránk szabott dialektika. A szem
rajtunk volt tartva. A miénk meg
rajtuk, így ment ez.

A felsőoktatás sajtója mindig is
rangos, húzós csapata volt a szak-
mának. Átjáróház a semmiből az
újságírásba. Éhbért fizető, embert
próbáló, vízvázlatzó szektor. Mű-
gonddal, egyéb szempontok nél-
kül, örömmel termelő, veszelés
üzem. Az újságíróverseny bizarr
műfajának standard befutója. La-
zán összefüggő hálózat Szegedtől
Sopronig, Debrecentől Pécsig.
Örök szálla a hatalom szemében.
Tárt ajtó, rotációs papír védhető
eszméknek. Kibirható nyelvtan-
óra leendő tollforgatóknak, egye-
nes út a magasnyomásos nyomda-
ipar legendás szociáldemokrata
köreibe, a Szikra nyomda ólom-
szedése, három műszakos Blaha-
beli paradicsomába.

A „piacgazdaság” elvégezte a
piszkos munkát, amire korábban

senki nem vállalkozott: anyagilag
tette tönkre a felsőoktatás sajtó-
ját, mielőtt az MDF-kurzusnak
vagy az intézményeknek idevágó
lényegi döntéseket kellett volna
hoznunk. Hát nem hoztak, az egész
csak úgy odalett, volt, nincs. Per-
sze olyan is volt, hogy hoztak...

Belőlünk nem lesz legenda.
A hatalom felé törekvés idején
üdvözölt sajtóviszonyulás a hata-
lom pozíciójából nemkívánatosá
váltak. Ellenzékiből ellenzékivé
lettünk anélkül, hogy pálfordul-
tunk volna: rajtunk így zúgott át a
rendszer váltás.

Anyagilag maga is végveszély-
ben, a Közgazdász mára – így tud-
juk – az utolsó talpon maradt, két-
heti egyetemi lap az országban. Az
egyetem vezetésének döntése ér-
telmében most új főszerkesztő ke-
restetik, a pályázat azt sem írja,
mennyi időre.

Köszönjük, hogy írtak nekünk,
hogy adtak pénzt, akik adtak, kö-
szönjük, hogy olvasnak bennün-
ket.

András Gabriella

Az utolsó nekifutás

A vártnál és a választások első fordulóját megelőző vitához képest jóval kevesebb, bár így sem elhanyagolható érdeklődés övezte a szavazatok szerinti első négy helyezett párt vezetőinek vitáját a politikatudományi tanszék Választások 1994. című vitasorozatának ráadásrendezvényén, május 25-én. Vajon már minden eldőlt, ezért voltak viszonylag kevesen? Vagy talán a választók már három héttel ezelőtt eldöntötték, hogyan fognak szavazni mindkét fordulóban, ezért a politikusok beszélhetek akármit...?

Ezekre a kérdésekre nehéz válaszolni a vitát követően, de mire ezek a sorok megjelennek, már mindent tudni fogunk. Mindenesetre a vezető pártemberek még mindent elkövettek, hogy a legkedvezőbb pozíciókat tudják kiharcolni a többé-kevésbé eldőlt viszonyok közepette. Tették ezt jól, rosszul. Boross Péter miniszterelnök például kijelentette, hogy a választók rosszul választottak, s téved az, aki „csak” az MSZP-SZDSZ arányokon kíván változtatni. Boross szerint már megkötötték a koalíció a színtalakat mögött, ezzel szemben ellensúlyt az

MDF-re, a KDNP-re, az FKGP-ra és a Fideszre leadott szavazatok jelentenek. Torgyán József egyenesen tragédiának nevezte a május 8-i eredményeket. Kuncze Gábor szerint a hátralévő kérdés, hogy milyen koalíció alakul ki. Feltűnő volt, hogy Szekeres Imre, az MSZP alelnöke nem jelölt meg semmilyen célt a második fordulóra, csak örvendezett a szocialisták komoly támogatottságán.

Május 29-e után a legérdekesebb kérdés, hogy milyen kormánya lesz az országának. Szekeres Imre jónak tartaná, ha június végére megalakulna az új – koalíciós – kormány. Kuncze Gábor megerősítette, hogy statiszták nem lesznek az MSZP mellett, s ha mégis koalícióra lépnek, akkor nagyon részletes koalíciós megállapodást kell kötni. Boross Péter, rutinos koalíciós tag óvva hívta fel a figyelmet arra, hogy egy megállapodás nem biztos, hogy elég és különben is „lakva ismeri meg az ember a másikat”.

A leglényegesebb kérdés ezután a leendő kormány első intézkedései. Szekeres Imre szerint a kormány megalakulását követően másfél hónap áll rendelkezésére,

hogy a kormány és a parlament munkáját előkészítsék. Gyakorlati kérdéseket kell eldönteni és stratégiát kell egyúttal kialakítani. Tízoldó munkára van szükség a gazdaságban, ebbe beletartozik egy új pótköltségvetés kidolgozása is. Szekeres nagy hangsúlyt helyezett az időtényezőre; szerinte a gyors és zökkenőmentes átállás nagyban függ attól, hogy az előző kormány hogyan adja át a hatalmat. (Boross Péter megnyugtatta a szocialisták alelnökét: olyan átadás lesz, amire még nem volt példa.)

Kuncze Gábor alapos intézkedéstervezetet adott elő – feltéve, ha részt vesznek a koalícióban. Szükség van először is a hatékonyabb parlamenti, önkormányzati működéshez egy intézkedéscsomagra. Az SZDSZ módosítaná a privatizációs törvényeket, az önkormányzati törvényt. Kuncze szerint rendbe kell tenni a mezőgazdaságot, s szükség van a médiatörvényre is. Az SZDSZ listáján 200-250 módosítandó vagy új törvény van, döntően gazdasági jellegűek.

Május 29-ét követően a szavak után a tettek lépnek a legfontosabb helyre. Falutévésen csak annyit

mondhatunk: „Majd meglátjuk”.

Minden bizonnyal ez a vita volt a legvidámabb hangulatú az összes korábbihoz képest. Gondoskodott erről a mindig sziporkázó Torgyán József, valamint a mindig jókor és szellemesen megszólaló Kuncze Gábor. Torgyán sérelmezte, hogy az első forduló előtti vitára nem őt, hanem Szabó Jánost, az Egyesült Kisgazdapárt vezetőjét hívták meg, pedig szerinte neki kevesebb köze van a kisgazdákhoz, mint a nagycserkeszi kisdobosoknak. Megtudhattuk azt is, hogy Kuncze megbeszélte a sofőrjével, ha egy kivilágítatlan teherautót látnak az úton a szembejövő sávban, akkor maradjon a saját sávjukban.

Ezzel a fórummal véget ért a politikatudományi tanszék vitasorozata. Szemben a korábban tervezettel nem végleg, mivel az előadások októberben folytatódnak. Szerencsére, mivel rendkívül izgalmas rendezvénysorozat részesei lehettünk, amelyen az egyetem polgárai igazán aktívan vehettek részt. Kíváncsian várjuk a folytatást!

Stelbaczy Tibor

A védelemgazdászok együttműködése

A visegrádi együttműködésben részt vevő országok (Csehország, Lengyelország, Szlovákia) magas rangú katonatisztjei és védelemgazdászai, valamint német és osztrák szakemberek részvételével tartották meg az idei védelemgazdasági konferenciát, egyetemünk védelemgazdasági tanszékének szervezésében. A téma – A változó honvédelmi feladatok csökkenő támogatások mellett – azt a problémát ölelte fel, amivel mind a nyugati, mind a keleti hadseregeknek szembe kell nézniük: a hadseregek és a hadiipar átalakulását. A résztvevő országok képviselői elhatározták, hogy létrehozzák a védelemgazdasági diszciplína szervezett nemzetközi együttműködési rendszerét.

Ez lesz a jövő tanév

A tanévnyitó ünnepség szeptember 9-én, pénteken délután 4 órakor lesz.

Az első évfolyam számára szeptember 6. és 9. között lesz a tájékoztató, a nyelvi felmérés és a beiratkozás.

A második- és harmadévesek 5. és 13. között iratkozhatnak be. A negyed- hatod évfolyam nappali, esti-levellező tagozatának hallgatói szeptember 5. és 16. között az illetékes dékani hivatal által megjelölt időpontban iratkozhatnak be. A halasztott, illetve ismételt vizsgákat augusztus 25. és szeptember 9. között lehet abszolválni.

A szorgalmi időszak

szeptember 12-től december 23-ig tart. A választható tárgyak bejelentésének határideje az alsóbb évesek számára szeptember 26., a felső három évfolyamnak szeptember 30.

Október 31. és november 4. között nem lesz tanítás, ez beszámolási időszak. Az egyéni tanterveket december 5-ig kell leadni. Ugyanaddig lehet jelentkezniük a felsőbb éveseknek a szakszemináriumokra. December 27-től január 20-ig lesz a beszámolási, illetve vizsgaidőszak, az utóvizsgákat is ekkor kell letenni. Január 23-27. között téli szünet lesz. A második félév január 30-án kezdődik.

EMLÉKEZTETŐ

A „JÓ TANULÓ – JÓ SPORTOLÓ”-verseny nevezési határideje június 15.

Nevezni a testnevelési tanszéken lehet. Várjuk jelentkezésüket.

Díjazottak

A Sádt Győző-alapítvány díjazottjainak névsora helyesen a következők: Uhlmann Csilla, Blaskovics Eszter, Radó Márk, Fazekas Gyula, Turcsányi Andrea, Kárándi Diana, Szűcs József, Gubcsi Lajos Levente.

A négyezer éves játék

A gó távol-keleti eredetű játék. Japánban nevezik gónak, Kínában vei-csi, Koreában pedig baduk néven ismerik. Kezdő játékosok a kínai játékszabályokat alkalmazva ismerkedhetnek meg könnyebben a góval, a japán szabályok ugyanis kicsit bonyolultabbak.

A gó pontos eredete nem ismert, de Kínában négyezer éves régészeti leletek között is találtak a manapság használatoshoz hasonló táblát és követ. A játék mintegy háromszáz évvel ezelőtt került át Japánba, ahol igen hamar gondolkodtató időöltetésé vált. Az első európai, akiről feljegyezték, hogy ismerte és jól játszotta ezt a ragyogó játékot, Marco Polo volt, de a gó rohamos európai térhódítása csak a XX. század közepén kezdődött. Napjainkra szinte a világ minden országába eljutott, több millióan játsszák versenyszerűen. „Az összes

szellemi játék közül napjainkban a gó terjed a világon leggyorsabban” – írta a New York Times 1970. április 27-i száma.

Emanuel Lasker német sakkozó úgy nyilatkozott a góról, hogy az egyszerűsége ellenére bonyolultabb a sakknál és több fantáziára, képzelőerőre van szükség ahhoz, hogy valaki igazán jó játékos legyen. Matematikailag valóban igazolható, hogy a gó variációk tekintetében sokszorosán meghaladja a sakk lehetőségeit.

A játék terjedése Magyarországon az Eötvös Loránd Tudományegyetem klubjából indult a '70-es évek közepén. A Magyar Gó Egyesület 1983-ban alakult meg, Budapestén kívül Miskolcon, Székesfehérváron és Pécsen működnek góklubok az országban. Becslések szerint 50-60 ezer ember ismeri ezt a játékot és mintegy 2 ezerre tehető azoknak a száma, akik rendszeresen játsszák.

A magyar góélet legkiemelkedőbb sikerei közé tartozik, hogy 1986-ban Budapesten rendezték az Európa-bajnokságot, 1988-ban pedig Pocsai Tibor lett az Európa-bajnok. A magyar játékosok általában indulnak az évente Japánban megrendezésre kerülő amatőr férfi-, illetve női világbajnokságon. Magyarországon minden évben májusban van egy nagy nemzetközi verseny, amely része az európai Grand Prix-sorozatnak – ezt a versenysorozatot ismert japán cégek támogatják. Nemzetközi viszonylatban is igen népszerűvé vált az a nyári gótábor, amelyre 1993-ban már a 14. alkalommal került sor. Tábor idén augusztusban is lesz, feltehetőleg Bodajkon, ahová minden érdeklődőt szeretettel vár az egyesület. Kezdők is jöhetnek, akik szeretnék megismerni ezt az élvezetes játékot. Aki további részleteket akar megtudni a játékról, akár a táborról, keresse meg Albrecht Istvánt. A cím: 2029 Budakeszi, Pf.: 69, Erkel u. 15.- a telefonszám pedig: 138-6024.

Legnépszerűbb a Word for Windows volt Számítógép-tanfolyamok az egyetemen

Két és fél hónapon át tartottak azok a tanfolyamok, amiket az MSZI számítástudományi tanszéke szervezett az egyetem dolgozói, oktatói számára a számítógépekkel való barátkozás céljából. Csetényi Artúr tanszékvezető elmondta: főleg, de nemcsak alapszintű kurzusokra volt szükség. Az egyetem szinte minden részlegéből voltak jelentkezők, összesen ötszázharmincan. Az egymásra épülő tanfolyamok a DOS, a Windows kezelésébe, a Novell hálózati ismeretek rejtelmeibe és a Word for Windows, valamint a Word Perfect szövegszerkesztő használatába kínáltak bevezetést. A tanfolyamokért a résztvevők nem fizettek, bár egy-egy ilyen kurzus házon kívül tizenöt-húszezer forintba is belekerül. A számítástudományi tanszék oktatói közül négyen tanították a jelentkezőket, munkájukért az egyetem a külső tanfolyami óradíjknál alacsonyabb összeget fizetett.

A munka többnyire tízes csoportokban folyt, mindenki „saját” pc-n tanult a géptermekekben. Átlagosan egyhetes volt egy-egy tanfolyam, legnagyobb érdeklődés a Word for Windows iránt volt, abból tizenhat csoport indult. A nők voltak többségben, közülük is a középkorúak és az idősebbek, azok, akik korábban nem jutottak számítógép közelébe, illetve idegenkedtek a használatától. „Gátlásaik leépültek, sikerült őket számítógéphasználókká tenni, ez a tanfolyamok legnagyobb eredménye” – mondja Csetényi Artúr. Terveik szerint egy év múlva lesz mód további tanulásra, az eddigi ismeretek fölfrissítésére.

Öt új HT-tag

A hallgatói tagozat eddigi tagjai közül lemondott Gáspár Andrea és Klemanovits Bence, Mekis Erikának pedig lejárt a megbízatása. A május 9-13. között megtartott HT-választás eredményeképpen öt új tag került a testületbe: Molnár Eszter (I. évf., 344 szavazat), Balskó Judit (I. évf., 327), Bedő Imre (II. évf., 222), Erdélyi Sándor (I. évf., 205), Regényi Gábor (II. évf., 204).

A testület további tagjai: Gubcsi Lajos Levente elnök, Gúthy Miklós, Habozy Csaba, Jakab Áron, Kállai Szilárd, Kamondi Zoltán, Kósa István, Szabó Edit, Szabó Katalin, Turner Anna.

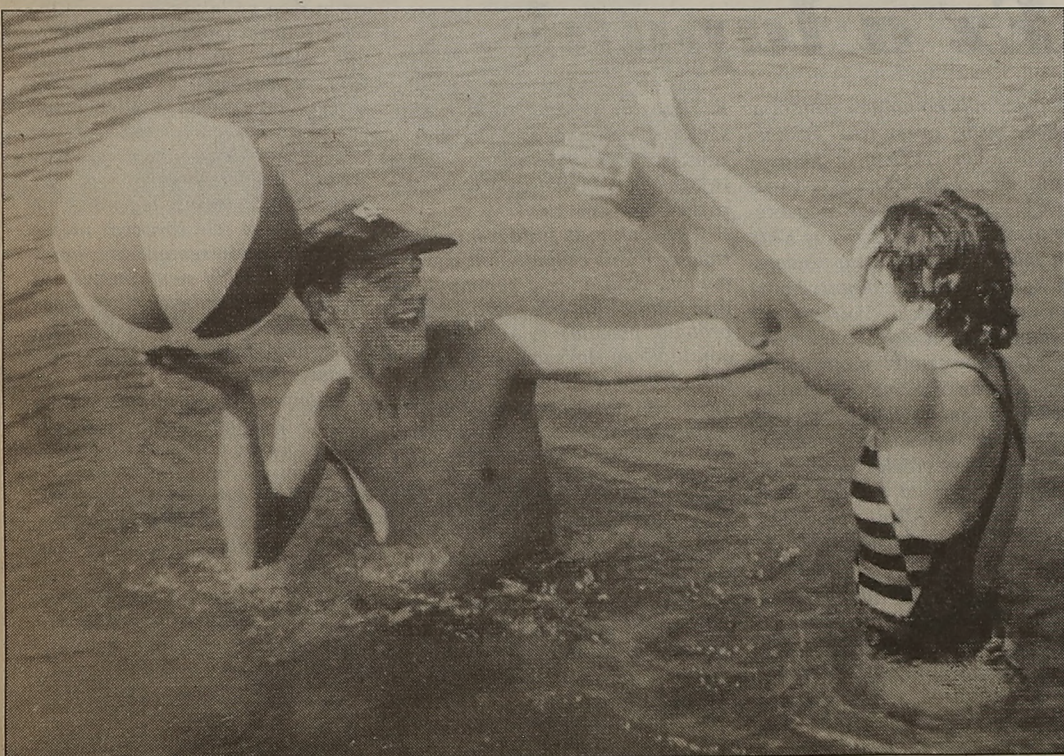
Suzukit olcsóbban

A Suzuki gyár kedvezményes gépkocsi-vásárlási akciót hirdet az egyetem dolgozói részére. Kézipénzfizetés esetén az ötajtós típusoknál 5 százalékot, a négyajtós Sedan 1.3 GLX típusnál 10 százalékot engednek az árból. Azok számára, akik részletfizetést kívánnak, 30 és 10 százalék előleg befizetése mellett is mód van Suzuki vásárlására. A 10 százalékos akció június elsejétől nem mindenhol, hanem csupán bizonyos márkakereskedőknél folytatódik.

Az igényeket a gazdasági igazgatóság titkárságán Majevszki Ernőné gyűjti össze, s további információkért is hozzá lehet fordulni.

(vé)

Célzóvíz

JÖVŐKUTATÁS SZEKCIÓ:

I. helyezést nem adtak ki. II. Molnár László: Biomassza energetikai felhasználási lehetőségei Magyarországon és Nemcsics Róbert: Környezetgazdasági és energiapolitikai megfontolások Magyarországon létesített és létesítendő vízellátási rendszerekhez; III. Bánhegyi Péter: Jövő a múltban – múlt a jövőben és Török Tamás: A dicsőséges fél évezred? Kolombusz után 500 évvel felfedezi-e magát az emberiség? Avagy a globális problémák a XX. század végén.

GAZDASÁGFÖLDRAJZ SZEKCIÓ:

I. helyezést nem adtak ki. II. Ács László: Indonézia turizmusa és Lázár Ede: A faluturizmus lehetőségei Gyergyóban; III. Székely Akos: Győr-Sopron megyei várak idegenforgalmi hasznosítása.

VILÁGGAZDASÁGTAN SZEKCIÓ:

I. Nándorfi György és Tiszai Zoltán: A kockázati tőke; II. Pletser Tamás: Lehetőségek és kihívások az új számítástechnikai iparban. Képes-e az IBM megfelelni? és Kazár András: Katalógusárúházak és más csomagküldő szolgálatok Nyugaton és Magyarországon; III. Hünlich Csilla: A magyar kávépiac és Nagy Agnes-Hiller Orsolya: Eco-Ethics and Motivation: The role of business in solving environmental problems of our age.

POLITOLÓGIA SZEKCIÓ:

I. Szabó Róbert: A kommunista párt és a zsidókérdés Magyarországon 1945–1956 között; II. Szalai Akos: A magyar konzervativizmus a XIX. században; III. Lakó-Furó Csilla: Politikum és szakma akaratképzése a magyar önkormányzati rendszerben.

VILÁGGAZDASÁGTAN ÉS NEMZETKÖZI DIPLOMACIA SZEKCIÓ:

I. Heil Péter: A holnap tegnapi

TDK-nyertések

ja – Európai integráció 1945–1992; II. Szabó Henriette: „A belépés nem európaiaknak és kutyáknak tilos”, avagy faji megkülönböztetés Dél-Afrikában; III. Ugrai Péter: Párducugrás II., avagy most tán jobban sikerül, és Horváth Agnes: Multinacionális vállalatok stratégiája.

KÖZSZOLGÁLATI SZEKCIÓ:

I. Zsámboki Balázs: Adót vagy tandíjat, avagy ki fizessen a diplomáért? II. Szepesi Balázs és Csengery László: Az önkormányzati tulajdonba kerülő állami bérlekások privatizációs stratégiája; III. plusz különdíj: Magi István és Lovász Péter: Nyugdíjbiztosító pénztárak Magyarországon.

INFORMATIKA SZEKCIÓ:

I. Ludvig László: Fuzzy logika közgazdaságtanban és Schenk Tamás: Véletlenszámok generálása.

GAZDASÁGTÖRTÉNET SZEKCIÓ:

I. Harmai Gábor: A burgenlandi kérdés Ausztria és Magyarország között és Horváth Imre-Bodon Judit: Az 1938-as beruházási program; II. ifj. Szakács István: A horvát-magyar gazdasági kapcsolatok légköre a dualizmus idején; III. Tóth Eszter: A pénz és a pénzrontás a történelemben.

TULAJDONÁLTALAKULÁS SZEKCIÓ:

I. Borsos Endre-Letenyei László: Mi legyen a magyar mezőgazdasággal? – magyarországi pártok agrárprogramjainak összehasonlítása és Szűcs József: A vállalkozások Magyarországon; II. díjat nem adtak ki. III. Szeidler Tamás: Privatizáció Kelet-Németországban és Turcsányi Andrea: A filmszakma átalakulása, különös tekintettel a moziüzemi vállalatok átalakulására.

SZOCIOLÓGIA 1. SZEKCIÓ:

I. Bartus Tamás: Weber és a Racionális Döntések Elmélete; II. Kézdí Gábor: Racionalitás, értékrationális ideáltípus – szociológiai és közgazdaságtani módszertana és Takács Károly: Racionálisan hazug döntések és választások.

SZOCIOLÓGIA 2. SZEKCIÓ:

I. díjat nem adtak ki. II. Gőz Beatrix-Bánki Andrea: Az utolsó szocialista lakótelep – Káposztásmegyer. A rendszerváltás szociális ára – kezelési lehetőségek, különös tekintettel a civil szerveződésekre; III. Skultéty László: Az állam gyermekei. A rendszerváltás ára a gyermekvédelem területén és Tocsey Márta: Nógrád megyei munkanélküliség; Különdíj: Letenyei László: Az átalakulások csatornái. Kapcsolatháló-elemzés egy magyar faluban.

ELMÉLETI KÖZGAZDASÁGTAN SZEKCIÓ:

I. díjat nem adtak ki. II. Abraham Árpád: Diszkrimináció a munkaerőpiacon és Ambrus Attila: Tökéletlen versenyhelyzet egy megújítható erőforrás kiaknázásánál – mennyire közelíthető meg a társadalmi optimum?, valamint (különdíjas is) Darvas Zoltán: Export-Metria és monetáris politika. III. Abraham Árpád-Kónya István: A menedzserek díjazása Magyarországon és Varró László: A szabályozás versus beavatkozás problémája.

GAZDASÁGPOLITIKAI SZEKCIÓ:

I. Kármán András-Rogán Antal: A költségvetési deficit és a finanszírozásának makrogazdasági hatásai; II. Darvas Zoltán: Egyenlőség és növekedés.

MARKETING SZEKCIÓ:

I. Kopasz Mariann-Paizs

László: Az OTP Bank 1993 utolsó negyedévi reklámkampányának elemzése és Windisch Katalin-Szép Péter: Profi nonprofit; II. díjat nem adtak ki. III. Bálint Eszter: Marketing az építőiparban.

KÖRNYEZETGAZDASÁGTAN SZEKCIÓ:

I. Kopasz Mariann-Paizs László: Az erőművi légszennyezőanyag-kibocsátást csökkentő módszerek költség-alapú vizsgálata; II. Balogh Akos: Az újrahasznosítható anyagok piaci helyzete Magyarországon; III. Kurucz Anita: Az FKE, mint a magyar erőművi szektor SO2 emissziójának szabályozó eszköze.

PÉNZÜGYTAN SZEKCIÓ:

I. Muszély Péter: A BÉT részvényszekciójának hatékony tőkepiacok elméletének tükrében és Radnai Márton: A kárpótlási jegy, a magyar tőkepiac Jolly Jókere; II. Barabás Gyula: Reáldefektív kereskedelmi árfolyam és külkereskedelmi mérleg; III. Árvai Zsófia: A banki tartalékrátszabályozás átalakulásáról és Zöld Eszter: Az államadósság kezelésének lehetőségei és a leértékelési veszteség értelmezése; Különdíjak: Molnár József: REPO, avagy a monetáris politika új eszközei és Szapolczai Péter: Az ERM (Exchange Rate Mechanism) kialakulása, fejlődése, válságai.

FILOZÓFIA SZEKCIÓ:

I. Horn Gyula: Hatalom és modernitás; II. Hornok Cecília: Szavak Friedmantól; III. Szepesi Balázs: Milton Friedman: A pozitív közgazdaságtan módszertana és Karl Popper: A historicizmus nyomorúsága című művének összehasonlító elemzése a társadalomtudomány céljára, módszerére, fejlődésére és alkalmazására vonatkozó állításai elemzésével.

Szeptembertől indul a kommunikáció szakirány

Magyarországon az egyetem szintű újságíróképzés még gyerekcipőben jár. A szakmának ez régi igénye, de az első bizonytalan lépéseket csak a rendszerváltás után tették meg az egyetemek. Jelenleg az ELTE bölcsészkarán, valamint Pécsen és Szegeden működik nem posztgraduális médiaszak. Szeptembertől pedig a Közgázon is elindul a kommunikáció szakirány, ahová azok jelentkezhetnek, akik újságírást, illetve public relationst szeretnének tanulni.

Nagy igény mutatkozik a közgazdasági alapképzetté váló újságírók iránt a médiapiacra – mondja Kovács Ildikó, aki az ELTE Kommunikációs Kutatócsoportjának munkatársaként a Közgázos kommunikáció szakirány programjának kidolgozója volt. Az egyetem profi jellegű alapot nyújt a szakmában való sikeres működéshez, ezt támasztják alá a nyugati egyetemek oktatói tapasztalatai és az a tény is, hogy a neves hazai újságírók között is igen sok a közgazdasági végzettségű. A diákok is érdeklődnek a média iránt, ezt mutatja többek között az, hogy a tömegkommunikációval foglalkozó szabad alternatív kurzusok az elmúlt évben viszonylag nagy népszerűségnek örvendtek. Az első félévben egy kurzust tartottam „Bevezetés a tömegkommunikáció szociológiájába” címmel, majd ennek sikerén felbuzdulva a második félévben kollégáimmal együtt négy tárgyat hirdettünk meg, amelyek iránt egy kivétellel olyan nagy volt az érdeklődés, hogy ezáltal elvesztették a szeminárium jellegüket és tulajdonképpen előadásokká váltak. Az ott szerzett tapasztalatok nagyon hasznosak lesznek a szeptembertől beinduló oktatásban.

A szakirány egyelőre csak másodszakirányként indul a társadalomgazdasági szakon, de bárki felveheti. A szakiránygazda a nemzetközi kapcsolatok tanszék, szakirányfelelős oktató Kárpóti Erzsébet. A szakirány programját a kari tanács mintegy másfél hónappal elelőtt elfogadta, ugyanakkor vannak még tisztázatlan dolgok, elsősorban az anyagiak terén. Külön tanszék létrehozásáról egyelőre nincsen szó, az órákat meghívott előadók tartják majd. A program két részből áll majd: az újságíróképzésből, illetve a public relations szakemberek képzéséből. A tantárgyak között helyet kap többek között a médiagazdaságtan, a médiajog, a médiapolitika, de lesz a közvéleménnyel és a közönség-elemzéssel foglalkozó tárgy, valamint a különböző tömegkommunikációs elméleteket, a hazai és a nemzetközi trendeket ismertető is. A program public relations részén lesznek kommunikációs gyakorlatok, PR stratégia, PR tervezés és más hasonló gyakorlatorientált tárgyak.

Még nem dőlt el pontosan, hogy ki mit fog tanítani – mondja Kovács Ildikó. – A médiagazdaságtan oktatására Gálik Mihályt kértük fel, a médiajog tanítására Halmai Gábert szeretném megnyerni, szó van arról, hogy esetleg tanítana Szecsőkö Tamás is, én magam pedig a hazai és a nemzetközi médiatrendekről tartok majd órát. Szeptemberig, remélhetőleg, minden kialakítottam „Bevezetés a tömegkommunikáció szociológiájába” címmel, majd ennek sikerén felbuzdulva a második félévben kollégáimmal együtt négy tárgyat hirdettünk meg, amelyek iránt egy kivétellel olyan nagy volt az érdeklődés, hogy ezáltal elvesztették a szeminárium jellegüket és tulajdonképpen előadásokká váltak. Az ott szerzett tapasztalatok nagyon hasznosak lesznek a szeptembertől beinduló oktatásban.

(vé)

Hogyan keltsük életre a tananyagot?

Beszélgetés Tóth Csabával, az UNIVERSITAS legfiatalabb vezetői tagjával

- Recept a cikkben -

Gaal Ilona: Mesélj egy kicsit magadról, ki vagy, honnan jöttél és hogyan kerültél kapcsolatba az UNIVERSITAS-sal?

Tóth Csaba: 1973-ban születtem Kiskunfélegyházán, ma is ott lakom a szüleimmel. Itt, a Közgázon másodéves vagyok, és a tarkaréti kollégiumban lakom. Az UNIVERSITAS-t Jenei Tibin keresztül ismerem. Ezen SG-ben tanárom volt, az UNIVERSITAS-ban pedig IB-tag. Először mezei tag voltam, az első munkám matricaragasztás volt, időnként fordítottam, tolmácsoltam, aztán természetesen, később témavezető lettem. Most pedig bekerültem az IB-be. A történethez tartozik, hogy egyszer az UNIVERSITAS megbíztattam 5000 Ft-ra, mert az utolsó elvállalt munkanapomon nem mentem dolgozni. Igazuk volt, úgyhogy nem lett harag belőle.

G. I.: Szép, folyamatos karrier. Mi kell ehhez?

T. Cs.: Jó adag szerencse, meg bizonyos adottságok. Ezen értem egyrészt a rátermettséget, másrészt az otthon-adta lehetőségeket.

G. I.: Kicsit bővebben beszélj erről.

T. Cs.: Már otthon, apám mellett bekelestoltam az üzleti életbe. Van egy kft.-je, így módomban adódott üzleti tárgyalásokra járni vele, majd egyedül. Ezeket a tapasztalatokat nagyon jól tudtam kamatoztatni témavezetőként, illetve témavezetőként.

G. I.: Mit takarnak ezek a munkakörök?

T. Cs.: A témavezető az, aki a „témát”, a munkát megszervezi. Céget keres fel és tárgyal velük a munka feltételeiről. A végső szerződést az IB-tagok kötik. A témavezető pedig a már megkötött szerződés alapján irányítja a munkát, a diákokat.

G. I.: Szóval, ezek a munkák tettek téged alkalmassá, hogy IB-tag legyél?

T. Cs.: Igen, bár az UNIVERSITAS-nak volt még egy szempontja az IB-tag kiválasztásában: hogy az illető másod-, maximum harmadéves legyen. Az UNIVERSITAS ugyanis jellegénél fogva folyton fiatalításra szorul, mert a végzettek kilépnek. Sok barátom, haverom van az évfolyamtársaim között, és Tarkaréten is majdnem mindenkit ismerek. Tehát egyik felada-

tom, hogy összekötő kapocs legyen a generációk között.

G. I.: Hogyan látod el ezt a feladatot, elég, ha a baráti köreidben esztől általad jelen van az UNIVERSITAS, vagy van valami konkrét programod a fiatalabb generációk bevonására?

T. Cs.: Nem, nincs konkrét programom, nem fogok toborzógyűléseket szervezni. Egyszerűen csak nyitott szemmel járok az emberek között, és akiben valami szikrát látok, vonzódást az üzleti élethez, tárgyalókészséget és hajlandóságot, azt megismergetem az UNIVERSITAS-sal és fordítva. Különösen alkalmas erre a tarkaréti kollégium, ahol biztosan van jó néhány érdeklődő, akik nem nagyon tudnak az UNIVERSITAS-ról. Ott egyelőre nincs kiépített kapcsolatunk.

G. I.: Milyen más, konkrétabb feladataid vannak, és hogy tetteszenek?

T. Cs.: A fordítási és tolmácsolási munkákat, a hostess-jellegű munkákat és a piackutatásokat irányítom. Most egy nagy piackutatási kampány kellős közepén vagyunk, hat-, hétszáz céget kerestünk fel. Szeretem ezeket a kapcsolattéptési feladatokat, szeretek tárgyalásokra járni. Érdekes megfigyelni (és megtanulni), ahogy a fiatalabb üzletemberek, mint például az UNIVERSITAS-osok, egyik pillanatról a másikra szerepet tudnak váltani. Egy tárgyaláson komolyak, ki-mérték, a mozdulataik is sokkal zártabbak, a hanghordozásuk is megváltozik, de ahogy kikerülnek, máris lazává, közvetlenné válnak. Ez a rugalmasság nagyon jó és sokat segít a munkában is. Ennyit dolgozni – a legtöbb vezető bent van reggel 8-9-től este 6-ig –, ilyen lendülettel nem lehetne egy hagyományos, szigorú munkaszervezetben.

G. I.: Változott a viselkedési normád, illetve a habitusod, mióta itt vagy?

T. Cs.: Alapvetően nem. Szervezetesebb lett az életem, és ez nyilván kihat a dolgokhoz való viszonyomra is. Talán fegyelmeztebb lettem, de ez hál'istennek nem jelent merevséget. De például kicsit megváltozott az egyetemhez való viszonyom: Jobban értékelek bizonyos gazdasági tárgyakat, amelyek így, munka közben kelnek életre. Kicsit nagyobb rátekintésem van a gazdasági életre, és látom, hogy

diploma nélkül nem lehet boldogulni.

G. I.: Beszélj nyelvetek?

T. Cs.: Igen, németből felsőfokú nyelvvizsgám van, angolból és oroszból pedig középfokú.

G. I.: Kell-e, illetve tudod-e használni ezeket a munkában?

T. Cs.: A fordításnál és tolmácsolásnál kell használnom. Ezért szeretem ezeket a munkákat. Szeretek fordítani, néha még most, a munkám mellett is elvállalok egy-egy fordítást. Emellett van egy olyan lehetőség, hogy tartósabb kapcsolatot építsünk ki a többi európai ország szervezeteivel. Régebben voltak ilyen kapcsolatok, de megszűntek. Ezek, noha nem szükségesek, hasznosak. Például, ha egy európai cég kampányt indít, akkor a

gyorsabb információáramlás révén hamarabb be tudunk lépni, pusztán tapasztalatsere céljából is jó.

G. I.: Van-e elképzelésed arról, hogyan fogod hosszabb távon alkalmazni az így szerzett tapasztalataidat?

T. Cs.: A megbízatásom öt évre szól, ez túllóg az egyetemi éveken. Szeretnék majd valamikor saját vállalkozást indítani, valamint hazavinni a szűkebb környezetembe, Kiskunfélegyházára. De egyelőre ezen még nem nagyon törlöm a fejem. Jól érzem itt magam, inspirál ez a közeg.

G. I.: Akkor befejezésül hadd kívánjak jó munkát és hasonló lelkesedést az elkövetkező néhány évre.

T. Cs.: Köszönöm.

Valódi business school Budapesten

Amerikai főiskola

Szeptembertől már Budapesten is lehet eredeti amerikai diplomát szerezni. A Western Maryland College az amerikai felsőoktatási intézmények közül elsőként kihelyezett tagozatot létesít a Villányi úti konferenciaközpontban. Ahhoz, hogy valaki az intézmény hallgatója legyen, nem kell más, mint középiskolai végzettség, meglehetősen jó angol nyelvtudás – miután a képzés angol nyelvű – és évi hater ezer dollár. Ennyibe kerül ugyanis a tandíj. Az iskola két éves, hallgatói az amerikai felsőoktatási intézmény teljes jogú hallgatóinak számítanak. Aki Budapesten üzletvezetési vagy közgazdasági szakon elvégzi a négy félévet, tovább tanulhat a Maryland állambeli magánfőiskolán – tizenháromezer dollárért.

A Western Maryland College 1867-ben létesült és 1890 óta fogad külföldi hallgatókat. Székhelye a Washington és Baltimore közelében található Westminsterben van. Budapesti tagozatát a rendszerváltás kihívásai teremtették meg, tekintettel arra, hogy az üzlet-emberképzés nálunk még gyerekcipőben jár. A tanárok külföldi, elsősorban angol nyelvű oktatási tapasztalatokkal rendelkeznek vendégprofesszorok lesznek, akik pillanatnyilag a Közgázon, a Külkeren vagy az ELTE-n tanítanak. A tagozat vezetői remélik, hogy sikerül előadónak megnyerni több, Magyarországon dolgozó amerikai üzletembert is.

Ami a meglehetősen borsos tandíjat illeti, bizonyára sokakban felmerül a kérdés, hogy szükség van-e Magyarországon ilyen drága képzésre? A budapesti isko-

la vezetői szerint igenis szükség van a választék bővítésére, még akkor is, ha ezt a képzést csak egy szűk réteg tudja megfizetni. Ugyanakkor néhány, kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő és anyagilag rászoruló hallgató tanulmányi költségeinek fedezésére ösztöndíjat kérhet az intézménytől. Egyelőre két amerikai magyar üzletember négy ösztöndíjat ajánlott fel az arra rászoruló tehetséges diákoknak. Az egyikük Varga György, a főiskola egykori hallgatója, aki tagja az egyetem felügyelőbizottságának, a másikuk pedig Vági Tamás, aki a rendszerváltás után itthon próbálta az angolszász képzés rendszerét meghonosítani. Magyar bankok, cégek, gazdasági intézmények felajánlhatnak ösztöndíjakat azzal a szándékkal, hogy később a hallgatókat munkatársaként foglalkoztatják.

A jelentkezőktől egyébként nem követelik meg a TOEFL-vizsga meglétét, de a képzés két éve alatt ezt meg kell szerezniük a hallgatóknak. Az amerikai főiskolán a közgazdasági alsóbbévesek számára ismert pontrendszerrel mérik a diákok teljesítményét. Minden felvett tantárgy vizsgakövetelményeit pontokban mérik, a diplomához pedig 120 pontra van szükség. A budapesti intézményben szerzett pontszámok két sikeres félév után átvihetők bármely más amerikai felsőoktatási intézménybe, és beszámíthatók a nyugat-európai egyetemeken többségében, ha valaki máshol kívánja folytatni a tanulmányait.

(vé)

Pályáz(z)atok

Előírat

Amikor átkerültem a többé már nem diák kategóriába, úgy döntöttem, megpróbálok pozitívan hozzáállni. Nem kritizálok, nem szólok be, még csak meg sem jegyzek semmit. Legalábbis nem publikusan. Lehet, hogy ez rosszul értelmezett lojalitás. Akár az, akár nem, most – legalább egy glosszintás erejéig – kilépnék belőle. Mert kell.

A pályázati kiírásra fel sem figyeltem, csak a Tanszékben sűrűsödő poénok ébresztették bennem a gyanút: valami megint nem stimmel a Közgazdász körül. Aztán megláttam a Felhívást. A lap közepén, szépen bekeretezve, korrekten pontokba szedve. Ezzel nem is lenne baj. Ami engem zavar, az a miért.

Már azt sem értettem igazán, hogy egy évvel ezelőtt miért kellett Edítékét (elnézést, körülöttem mindig, mindenki így szólítja) nyugdíjba küldeni, mikor egyetemünk oktatói állományának – megkockáztatom – legalább egy negyede szintén elérte már a nyugdíjkorhatárt. Hogy eme biológiai tény mellett képesek-e teljes értékű munkát végezni, nem tudom. Biztos vannak ilyenek is, olyanok is. Edítke jól végezte a munkáját. És ezt nem csak azok ismerik el, akik közelebb állnak hozzá. Ő és csapata, s az általuk készített újság jelentették az egyetemen azt, amit egy efajta lapnak jelenítenie kell: az észrevehetően jelenlétét.

Sok mindenről sokféleképpen írtak: semmi sem került el a figyelmüket. A lap – két színe ellenére – mindig színes tudott maradni, s ami nagyon fontos: mindig rólunk és nekünk szólt. Egyetemi polgároknak. Ezért háborított fel mélyesen, amikor megtudtam, mit tervez az egyetem vezetése: Edítékét annak rendje és módja szerint „fogatosítják” a nyugdíjkorhatárt. Amikor kiderült, hogy a csapat lényegében a régi marad, csak valamennyire megváltozik a belső munkamegosztás és más lesz a név az utolsó oldal jobb alsó sarkában, megnyugodtam. Hiszen ez a név is is-

merős, ez a név is ugyanazt a csapatot, számomra ugyanazt a Közgazdászt jelenti. Amit szeretek, és azt hiszem, ezzel még sokan vannak így.

Úgy tűnt tehát a dolog, kisebb tüskékkel és súrlódásokkal ugyan, de megnyugtatóan lezáródott. Ezért lepett meg most, egy évvel később a pályázati kiírás. Ezért e sok miatt.

– Miért kell új főszerkesztő egy lapnak, amelynek van főszerkesztője, aki ráadásul sokunk meglepedésére főszerkeszt?

– Miért kell olyan feladatokat meghatározni – legalábbis sejteni engedni – a pályázati kiírásban, amelyek gyakorlatilag teljesíthetetlenek, s így értékelésük alapvetően a mindenkor egyetemi tanács hozzáállásán múlik?

– Miért kell több, mint tíz éve az egyetemen az egyetemnek dolgozó emberek kötődését olyan emberekkel megítélni, akik együtt nem töltötték ennyi időt itt, s csak egészen távoli elképzeléseik lehetnek arról, mit jelent újságot írni, szerkeszteni, lévén sosem csinálták?

S végül egy egészen csendes, utolsó miatt:

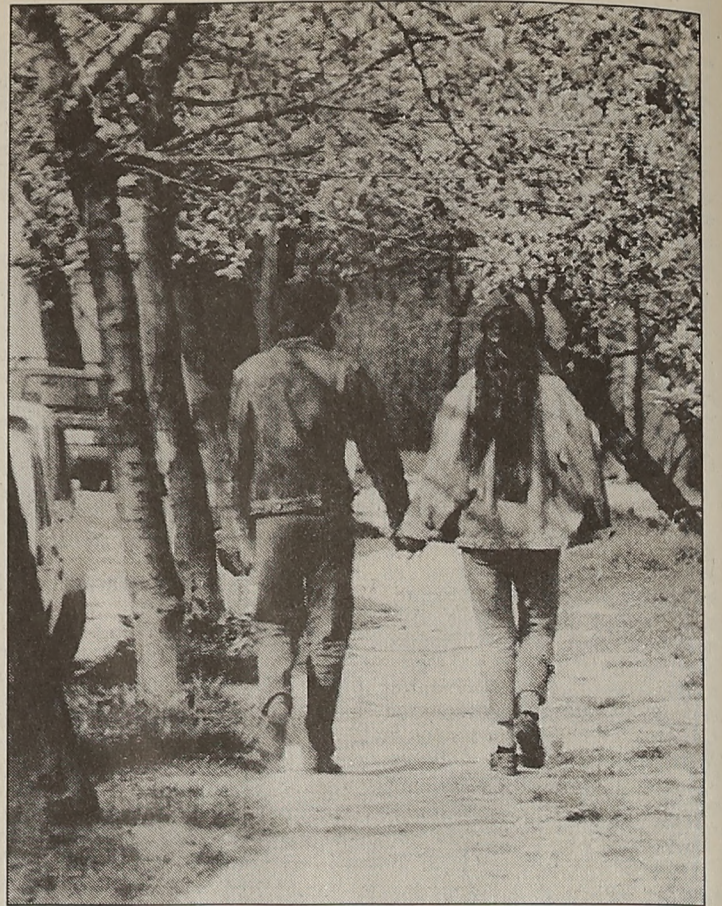
– Miért van az, hogy amikor egyetemünkön a kétes értékű politikai pályáról visszatértek, a folyamatosan és nyilvánvalóan alulteljesítők, a pozíciójukban hol jobban, hol kevésbé jól szereplők mindig, újra és újra bizalmat kapnak, ők, a Közgazdász csapata nem kaphatja meg ezt?

Utóírat

Azt mondta valaki, ne írjak erről, mert bértollnoknak fognak nevezni. Aki ezt gondolja, figyelmébe ajánlom a Közgazdász előző öt évfolyamát, valamint az egyetemi és kari tanácsok, egyetemi fórumok ez időszakra vonatkozó jegyzőkönyveit. Ez nem dicsekvés, csupán esetleg érv önálló véleményalkotó képességem védelmében.

VIKTÓRIA

Egy perc mennyország

Fotó: Rózsa Gábor

Irány Európa!

Egyetemünkön a decemberi egyetemi tanács óta – ahol is megszületett a határozat – létezik az *Európa Tanulmányok Központja*, amely *négy szerkezeti egységet tömörít: a Budapesti Egyetemi Szövetség lággazdasági tanszék által működtetett Európa-szakírányt, a BIGIS-t, az Európai Unió Bizottsága által létesített Európai Dokumentációs Központot és az idén január 1-jén alakult posztgraduális Európa-tanulmányok tanszékét.*

A Központ célja összefogni és koordinálni az egyetemen folyó Európával foglalkozó oktatás, illetve kutatás menetét. Európában csaknem mindenütt van Európa Tanulmányok Központja, de még számos, Európán kívüli egyetemen is működik kontinentális szintű foglalkozó intézet – mondja *Lőrinczné dr. Istvánffy Hajna*, a központ megbízott vezetője, aki egyben a posztgraduális *Európa-tanulmányok tanszékének vezetője* is. Jelenleg a magyar gazdaságnak, de a politikai életnek is nagy szüksége van olyan szakemberekre, akik értik a közös Európát, akik el tudnak igazodni a gazdaságban, a jogban, akik ismerik az egyre növekvő számú nemzetközi szervezet felépítését és munkáját. Nyugodtan mondhatom, hogy az egyetemi Európa Tanulmányok Központját a

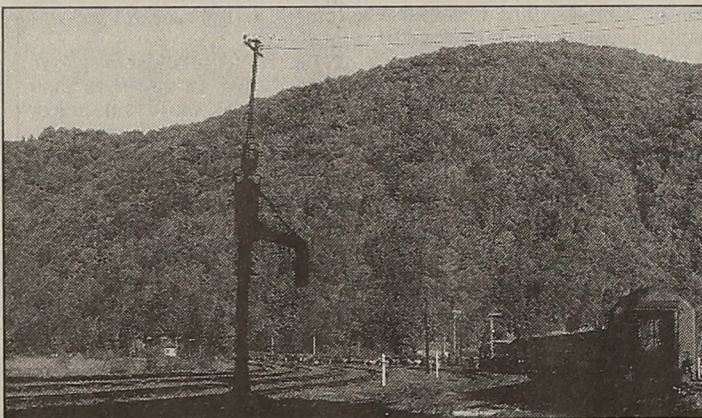
modern kor kihívásai és követelményei hívták életre.

A központ egyébként más magyar egyetemekkel is próbál együttműködni, így a Budapesti Egyetemi Szövetség tagjaival, az ELTE jogi karával és az agráregyetemekkel is. A cél az, hogy az együttműködés minden szinten megvalósuljon, tehát posztgraduális szinten éppúgy, mint a nappali tagozaton, ahol elsősorban az áthallgatás rugalmasabb rendszerének kialakításával lehetne megkönnyíteni az érdeklődő diákok dolgát.

Konkrétan az intézmény felépítéséről azt kell tudni, hogy a három oktatási egység között *profilmegosztás, tematikus elhatárolódás van* – folytatja a tanárnő. Nagyon fontos hangsúlyozni, hogy nem egy újabb bürokratikus intézmény létrehozásáról van szó, hanem egy olyan központról, amely *tartalmi feladatok megoldására szerveződött*. A posztgraduális *Európa-tanulmányok tanszék kurzusa terveink szerint '95 januárjában indul, és öt félévig tart*. A képzés más posztgraduális kurzusokhoz hasonlóan *önköltséges lesz*, de a konkrét anyagi feltételek még kidolgozásra várnak; nemcsak az a része, hogy mennyit fizessenek a hallgatók, de a tanszék konkrét működésének anyagi feltételei is,

most pályázunk a legkülönbé-
lebb helyekre a működést bizo-
nosító pénzügyi támogatásért.
Elsősorban gazdasági jellegű
nem meghívott előadók, ha-
nem vendégprofesszorokkal dol-
goznánk együtt. Úgy gondolom,
hogy hallgatóink közgazdasá-
szokon kívül elsősorban jog-
gászközből és műszaki végzet-
tségű emberekből fognak állni.
Az igény egyébként igen nagy,
úgyhogy szeretnénk ütőképes,

a hazai érdeklődésnek és a
nemzetközi normáknak me-
felelő programot kialakítani.
Elsősorban gazdasági jellegű
tárgyakat fogunk oktatni, de
lesznek jogi, politikai és törté-
nelmi jellegű tárgyak is. Én
magam az európai monetáris
integrációról az európai pénz-
ügyekről fogok előadásokat
tartani. A tényleges oktatási
tapasztalatok alapján szeret-
nénk úgy továbbfejleszteni a

Centrál-Európa express

Fotó: Rózsa Gábor

Aggódás

A magyar értelmiség hajlik arra, hogy folyton a Nyugathoz hasonlítsa saját országát. Pontosan ezt csinálják e réteg képviselői például a média-háború kapcsán is. A nyugat-európai és észak-amerikai viszonyokat emlegetik. Ott, mondják, a sajtó teszi a dolgát: megpróbálja leleplezni azokat, akik visszaélnék a hatalmukkal és felkutatja, hogy kik, hogyan csapják be a fogyasztókat. (Ezzel szemben Magyarországon vezető értelmiségi csoportok késhegyre menő harcot vívnak a sajtó birtoklásáért, aminek során jól ismert újságírókat rúgnak ki állásukból nyilvánvalóan politikai okokból.)

Pedig az előbbihez hasonlóan logikus lenne hazánkat a harmadik világ országaihoz hasonlítani. Ha ezt tennénk, sokkal pozitívabb kép tárulna elénk: végül is, szemben a dél-amerikai országokkal, amelyekben természetes jelenség a kábítószerek-kereskedelmet leleplező újságírók meggyilkoltatása, nálunk még nem jellemző a közéleti személyiségekkel szembeni fizikai erőszak.

Idéz az újság (a Népszabadság május 17-i száma) egy egyesült államokbeli bankárt, aki a magyar nemzeti tőkés osztályt a következő összehasonlítással jellemzi: Magyarországon ma még nem tőkésnek vannak, hanem birtokosok. A tőkés a piacban bízik, a birtokos a megszerzett vagyonában. A tőkés a piacot félti, a birtokos a javait. Megfordítva: a tőkés azt a politikát támogatja, amelyik számára a legnagyobb piacokat biztosítja, a birtokos pedig azt, amelyik a legkevésbé veszélyezteteti megszerzett javait. Más szóval az újonnan meggazdagodott magyar tőkésnek nem lehetnek biztosak abban, hogy megőrizhetik megszerzett társadalmi helyüket. Pontosabban: nyugati kollégáinknál sokkal jobban kell emiatt aggódnunk.

Így van ez. Csak hát ezt a mérlegelést megint csak megtehetjük más országot, mondjuk Oroszországot választva összehasonlítási alapul. Ott nem tőkésnek vannak, hanem gengszterek, akik a rablásban bíznak és az életüket féltik a többi hozzájuk hasonló útonállótól meg esetleg kitérő népharagtól. És megfordítva: nem támogatnak valamilyen politikát, hanem igyekeznek megvenni, a saját meghosszabbított karjukká tenni politikusokat. Ehhez képest nálunk felelősségteljes gazdálkodók, kiszámítható feltételek mellett teszik a dolgukat.

Ez a két példa tökéletesen rámutat arra, hogy milyen is a magyar politikai élet. A választások például ezekhez hasonlóan pontosan a „két véglet között” jellegzetességét vették fel. Míg például a legutóbbi nagy-britanniai parlamenti választások csak négy hétig tartottak és az átlagpolgár kizárólag a tévéből értesült a kampányeseményekről – mert az utcán semmi jele nem volt a politikai harcnak –, addig nálunk gyakorlatilag egy évvel ezelőtt kezdődött a választási csata és meglehetősen hisztérikus volt. (Mellesleg semmi jele annak, hogy a szavazás befejeződésével lecsillapodnának az indulatok.) Másrészt még az afrikai országokban a választási csalások szinte elengedhetetlen részei a választásoknak és a politikai harc gyakran végződik erőszakban, polgárháborúkban; addig nálunk nem kell attól tartani, hogy valaki csalat volna a szavazáson.

programot, hogy idővel egy önálló Európa Ph D-programot indíthassunk el. Úgy érzem, hogy sikerült az Európa-képzés beindításához a legjobb szakembereket megnyerni. A hazai résztvevők mellett már nagyon komoly program-egyeztető-tárgyalásokat folytattunk néhány külföldi egyetem Európa-intézetének képviselőivel is, akik nagy örömmel vennének részt – önálló kurzus indításával – a közös munkában.

Az Európa téma most nagyon divatos és ennek megvan az a veszélye, hogy az Európával való foglalkozás lejáratozik. Esetünkben valós igényről van szó, nevezetesen arról, hogy igenis szükség van különböző területen dolgozó megfelelő ismeretekkel rendelkező Európa-szakértőkre. Másfelől, a tartalmat illetően rendelkezünk olyan koncepcióval – témákkal és előadásokkal –, mely kellő garanciát nyújt az Európa-képzés kívánatos színvonalára is.

A Külügyminisztérium egyébként már felkérte intézetünket egy egyhetes intenzív Európa-szeminárium megszervezésére, amelyre szeptemberben kerülne sor és amelyen az államigazgatás közép, illetve felső vezetői vennének részt.

Végezetül néhány szót az

*Európai Dokumentációs Központ*ról, amit az Európai Unió hozott létre '92 nyarán. Az országban öt helyen működik ilyen: a Közgázón kívül az ELTE jogi karán, valamint Miskolcon, Pécsen és Szegeden. Nálunk az egyetemen főleg közgazdasággal foglalkozó folyóiratok, szemlék és tanulmányok vannak, míg a jogi egyetem központjában elsősorban politikai és jogi dolgokkal kapcsolatos dokumentumok olvashatók. A mi központunk most kapott Brüsszeltől egy 5000 ECU-s támogatást a dokumentációs központ-technikai infrastruktúrájának fejlesztésére. Az anyagok egyébként naponta érkeznek a luxemburgi központból és bárki számára hozzáférhetőek; a központ szerdán, csütörtökön és pénteken reggel 9-től délután 4-ig nyitva van (az egyetem harmadik emeletén, a külgazdasági tanszék könyvtárában található). A közelmúltban járt az egyetemen az Európai Unió budapesti missziójának egyik illetékes, akinek nagyon tetszett a központ. A jövő Európa-szakértői remélhetőleg nagy hasznát veszik majd az itt feltehető információknak.

(vé)

Aggodalomtól terhelt demokráciában élünk. (Nem egyszerűen demokráciában, mint a fejlett világ polgárai és nem látszatdemokráciában, mint a harmadik világ társadalmi.) Minálunk túl sok ember túl gyakran érzi úgy, hogy kötélen táncol a magánéletében és fenyegettségben él, mint állampolgár. Minálunk túl sok dühödött politikai összecsapást hozott az elmúlt négy év, így a gondolkodó embereknek túl közelinek tűnik a volt Jugoszlávia, egy olyan ország a szomszédságunkban, amely 15 évvel ezelőtt még viszonylag jómódúnak számított és politikailag határozottan stabil volt. Minálunk túlságosan sokan, túlságosan sokszor érzik úgy, hogy aggódnunk kell egyszerűen azon, hogy mit hoz a jövő.

Ez az az aggódás, amit a külföldiek – mármint a Nyugatról jöttek – sajátos feszültségként, vibrálásként érzékelnek, amikor egy kicsit jobban megismerkednek az itteni emberekkel, amikor hosszabb időt töltve itt magyar barátokat szereznek maguknak. Ez az, aminek megismeréséért érdemes idejönnünk, feltéve, hogy szánnak rá elég időt, hogy a semminél többet felfogjanak ebből az országból.

Az itt élő emberek nyíltan vagy lelkük mélyén folyamatosan aggódnak amiatt, hogy másnap, néhány hónapon belül mindent elveszhetnek. Az aggódás természetes része a mindennapi életüknek. Ez van tudatuk legmélyén a biztonságérzet helyett, a helyett az optimizmus helyett, hogy ha más nem is, a talpra állás lehetősége bizonyosan adott; illetve a teljes kilátástalanság, az előrejutás lehetetlenségének érzete helyett. Ez különbözteti meg őket más térségek lakóitól.

K. S.

Kell nekünk a házasság?

Cseh-Szombathy László akadémikust, egyetemünk professzorát, a szociológiai tanszék munkatársát Széchenyi-díjjal tüntették ki. Ebből az alkalomból interjúra kértük fel.

– *Vannak szociológusok, akik a társadalom súlyos szociológiai problémái mellett a családot másodlagos kutatási témának tekintik. Ön mégis miért választotta ezt a témát?*

– Azzal egyáltalán nem tudok egyetérteni, hogy ez másodlagos kutatási téma és terület lenne, már csak azért sem, mert

a család garantáltan minden ember életében szereplő terület,

egyrészt, mint gyerek beletartozik a családba (nagyon kevés a kivétel, aki kizárólag intézetben nő fel), másrészt a saját maga által alakított család az ugyancsak olyan terület adja az életnek, amelyik semmiképpen nem hagyható figyelmen kívül, még azok számára sem, akik nem családkutatással foglalkoznak.

Hogy miért választottam ezt a területet? Az igazság az, hogy egyáltalán nem azzal a feltett szándékkal indultam neki, hogy én pedig családkutató leszek, hanem éppen más területek kutatásai során ütköztem a családba, mint olyan körülménybe, feltételbe, szaknyelven változóba, amelyekkel föltétlenül foglalkozni kell. Az első ilyen téma volt, a társadalmi beilleszkedési zavarok kutatása, az öngyilkosság, majd az alkoholizmus, amelyből az mutatkozott, hogy nagy különbség van ezekben a zavarokban az előfordulásában azok között, akiknél viszonylag rendezett családi háttér van, és azoknál, akiknél nincs. A következő témám az öregedés problémája volt. Az egész öregedés lezajlásában a családi háttérnek rendkívül fontos szerepe van. Így jutottam el a családhoz. Persze az ember életében vannak bizonyos kényszerkörülmények. Nálam is egy ideig a szociológia szögére volt akasztva, mert nem volt, mint tudomány nem szerepelt. Amikor elkezdődött a vizsgálódás, erre lehetőséget a statisztikai hivatal népesedésszociológiai főosztályán találtam meg, ahol az egyik témám a gyerekvállalás kérdése volt, ami egyértelműen központi problémája a családnak. Így sodródtam a családkutatás felé, amelyet igazán tudatosan 1970 körül vállaltam fel.

– *A Családszociológiai problémák és módszerek című könyvében, amely 1979-ben jelent meg, nagyra értékeli a szocialista családmódellet, mivel a szocialista országokban a jogi egyenlőség deklarációján túl a nők bekapcsolódhattak a társadalmi termelésbe és ezzel megszűnt a férfiak uralma és a nők kiszolgáltatottságából adódó alárendeltsége. Mindez – mint megállapította – lényeges változást hozott a család hatalmi szerkezetében. Ma vajon revidálná-e ezt a véleményét?*

– Valójában 1970-ben alakult ki ez a helyzet Magyarországon a szocialista gazdálkodási és politikai rendben. Ekkor már a hazai tudomány nem szigetelődhetett el, és alkalom nyílt a nemzetközi összehasonlításra. Ehhez megalapozást adott számomra a '45 utáni egyetem évek és a Svájcban töltött egy évem. 1970-ben részt vettem az első szociológiai világkongresszuson Várnában. Itt kerültem kapcsolatba a világ családszociológusaival, ahol elfogadták partnerüknek. 1982–86 között a nemzetközi családszociológiai társaság elnöke voltam. Ily módon sok mindent láttam, tudtam arról, hogy mi van a családkérdésben másutt. Éppen ezért, amikor a hazai vizsgálatokra kerül sor, felvetődik a kérdés, hogy na és ez nálunk mennyiben ugyanaz, mennyiben érvényesülnek itt a hasonló tendenciák, és mi az, amiben a magyar körülmények – ebben az időszakban a szocialista körülmények – változást okoznak? Persze a nemzetközi kitekintés a legproblematicusabb része a kutatásnak, merthogy az egész szociológia nálunk is bizonyos ellenállás leküzdése után indult meg, mint más szocialista országban, kivéve Lengyelországot. 1972-ben a Nemzetközi Családszociológiai Társaság Moszkvában tartotta a kongresszusát és ez már önmagában fölvetülte egy sereg eredményt. Igaz, elég labilis empiriákon alapulnak ezek, de mégis elindul valahogy a családkutatás. A '79-ben megjelenő könyvem ennek alapján már vannak hivatkozások a többi szocialista országban folyó kutatásokra is.

Ami abban a könyvemben szerepel, azt egy percig sem tagadnám meg. Ma is állom, csak legfeljebb a szocialista foglalkoztatáspolitikának a családra nézve negatív következtetéseit ma bővebb kifejtést kapnának. Amivel viszont akkor is meg ma is teljes mértékben egyetértek, az az egalitáriánus ideológia, amelyik Engels óta és Bebel könyvének megjelenése óta jellemezte a szocialista nőkérdés kezelését. Ennek jelentőségét ma is vallom. Lényegesnek tartom az olyan jellegű

családmódellet, amelyik optimális lehetőséget ad a nők számára

ahhoz, hogy a bennük rejlő képességeket, készségeket kifejtésük és az életüket leginkább a hajlamaiknak megfelelően alakítsák. Az egész élet azonban kompromisszumokból áll, és ez az életvitelünkre is vonatkozik. És ebben a kompromisszumban a bizonyos céloknak nyújtott preferencia azzal jár, hogy más célokat viszont, akármennyire is szeretnénk, mérsékelten tudjuk csak megközelíteni vagy egyáltalán föl kell adnunk. A család esetében elsősorban nem a férfi–nő viszony, hanem a gyerekekkel járó gond az, ami a családtól sorozatos áldozatvállalással jár. Ezt tudomásul kell venni. Lényegesnek tartom, hogy az emberek azokat a pozitívumokat is értékeljék, amivel a gyerekvállalás jár. Ezért fontos a gyerekvállalás önkéntessége, ami nem lényegtelen a lemondással járó feladatoknak az ellátása szempontjából.

Nem került be ilyen mélységig a könyvembe viszont az, hogy Magyarországon és a többi szocialista országban az ötvenes években

a női foglalkoztatás körülményeire a kényszer volt a jellemző.

Vagyis a szakképzetlen nők egyszerűen megélhetési nehézségek miatt álltak munkába. Ennek következtében ez egyáltalán nem az a foglalkoztatás volt, amelyik a személyiség kibontakoztatását hozta volna. Ilyen körülmények között egyenlőségről a valóságban beszélni ebben az időszakban nehéz. Később, inkább a hatvanas évek második felére jellemző ez, amikor a lányok oktatása, szakképzése magasabb szintre jut, és így válnak keresővé. Ekkor teremődik meg a választási lehetőség, az alternatíva, s csak ekkor lehet egyenlőségről beszélni ott, ahol a családban a nő és a férfi egyaránt kereső. Itt azonban még sok minden van, volt és lesz a jövőben, ami ezt nehezíti.

– *Mostanában gyakran elhangzik, hogy a szocialista rendszer időszaka alatt szétverődött a család. Ön is így látja ezt? Sokszor hangzatos szövegekkel, a család évének meghirdetésével próbálják a család szerepét visszaállítani, de vajon lehetséges-e ez egyáltalán?*

– Ennek a szétverődésnek a mutatója napjainkban egyrészt a válás, másrészt a házasság nélküli szexuális kapcsolatoknak, az

együttélésnek az elterjedése. Hogy mind a kettő egyértelműen negatívan minősítendő, abban nem vagyok azért annyira biztos. A házasságkötés nélküli együttélésnek a problémája az utolsó 20–25 évet jellemzi a világban. Magyarországon pedig a hetvenes években kezdődik, de a legutolsó 5–6 évben terjedt el igazán. A magam részéről nem tartom kényszerítőnek vagy kötelező jellegűnek azt, hogy egy kapcsolat formalizálódjon ahhoz, hogy az a benne élők számára megfelelő funkciókat tudjon ellátni. A másik oldalon viszont a formalizálás sem zárja ki, hogy abban valóban intim kapcsolatok legyenek.

A házasságon kívüli élet elterjedésében nagyrészt divatot látok,

amely inkább protesztként születik meg a hatvanas évek végén, nem nálunk. Bizonyos fokig a válásoknak az egyre növekvő arányából vonják le a konklúziót a fiatalok, hogy miért mondjam ki, hogy ásó, kapa és nagyharang válasszon el bennünket, amikor harmada, kétötöde a házasságoknak válással fejeződik be, és nincs az a hatalom, amelyik előre pontosan megmondaná, hogy melyik az a házasság, amelyik válással végződik annak ellenére, hogy a legnagyobb harmóciával indult. Mivel azonban a házasságoknak manapság

döntő tényezője az érzelmi kötődés,

éppen ezért az érzelmeink alakulására tudunk a legkevésbé garanciát vállalni. A század elején lényegében a házasság gazdasági egyezmény volt. Itt nemcsak arra gondolok, amit úgy fejeztek ki, hogy guba a gubához, suba a subához, hanem arra is, hogy a

nők eltartása szempontjából a jó házasság lényeges volt, és a férfiak is dolgozva asszonyt kerestek a háztartásuk rendben tartására. Ezek a feltételek lényegesen háttérbe szorultak ma az indulási elképzelésnél. Aki ma igazán a legmegfelelőbb házastársnak minősül, az a jó táncpartner, az, akivel jól lehet együtt szórakozni, sőt a házasságon kívüli szexuális előrehaladtával, aki jó szexuális partner. Nem azt mondom, hogy nem lényeges mindez a későbbiekben, de emellett még rendkívül sok más is jön, ami előre nem ismert. Hogy ki az, akivel az érzelmi kötődés igazán stabilá válik, ezt a legnehezebb megmondani, és a külső hatások befolyására ez nagyon könnyen meg is változik. Mindezt csak azért említem, mert nem tudom egyértelműen elmarasztalni azt, aki nem köt házasságot, hanem azt mondja, hogy

amíg ez a kapcsolat érzelmileg kielégít, együtt maradunk,

aztán majd anélkül, hogy nagy cirkuszt csinálnánk, én jobbra, te balra. Persze vannak funkciók, amelyeknek az ellátása ilyen körülmények között nehéz. Ez elsősorban a gyereknevelés. Summa az a dolog, én családnak minősítem a házasságon kívüli együttéléseket is.

A másik a válás kérdése. Egyáltalán nem vagyok meggyőződve arról, hogy az én jobbra, te balra ez olyan egyszerű ügy, még akkor sem az, ha nincs gyerek. Minden kutatás arra mutat, hogy a válás sérülést jelent az emberek életében, mert tudomásul vétele a sikertelenségnek. Még akkor is így éreznek, ha előzőleg éveken keresztül gyilkolták egymást. De semmiképpen sem értek egyet olyan törekvésekkel, amelyek nehezíteni akarják a válást. A válás probléma, de ugyanakkor bizonyos helyzetekben megoldás. Nálunk most körülbelül

a házasságok egyharmada bomlik fel válással, ami magas arány

nemzetközi összehasonlításban is. Viszont a kétharmada nem bomlik fel, és ez azt jelenti, hogy a házasságok többsége stabil. Ez a stabil jelző nem idealizálendő, de a stabil házasság állandó keretét adja az életnek.

A visszafordítást – ami egyrészt azt jelentené, hogy mégis kösünk inkább házasságot, vagyis legalizáljuk a kapcsolatot, másrészt pedig, hogy csökkentsük a válások számát – nem tartom elképzelhetőnek. De a válások esetében fontosabbnak tartanám a családsegítő, tanácsadó szolgálatoknak a kiépítését, amelyek konfliktuskezelés szempontjából segítséget nyújtanak azzal az ellenkező előjelű kikötéssel, hogy esetleg

a válásokat minél kulturáltabb formában segítsék elő,

és semmi esetre sem tartanék kívánatosnak merev jogszabályi nehezítéseket. Lényegesnek tartom viszont az ideológiai hatást, amelyik egyrészt a divatot is befolyásolhatja. Azt, hogy vannak mintaértékű családi magatartások, amelyek akár negatív, akár pozitív irányban tudnak hatni. A látványos válások kétségtelenül többeket különböző megfontolás nélkül a válás felé visznek. Ezekkel szemben nem árt példát adni azoknak, akiknek sikerül megoldani esetleg a krízishelyzeteket. Nem idealizálva és semmiképpen sem kényszerrel, inkább a kötelességtudatra való hivatkozással. És itt lép be a gyerek, akinek a helyzete a válások szempontjából a legproblematicusabb, mert erre istenigazából megfelelő megoldás nincs. A gyerekek zöme a válást, mint a töle különülő szülő által való elhagyást éli meg, és ennek következménye, hogy kialakul benne a szorongás amiatt, hogy mikor fogja otthagyni a másik szülő is. Minél kisebb a gyerek, annál súlyosabb a helyzet. Általában véve a kutatások többsége – ezek főleg külföldi eredmények – azt mutatják, hogy két év, mire a gyerek számára rendeződik a helyzet, ha a szülők okosak és nem használják föl a gyereket az egymás elleni háború folytatására.

E kérdésben véleményem szerint szerepe van az ideológiának. Noha nem vagyok híve a generál, mindenkire kötelező ideológiának. A különböző szemléletek egymásmellettségét tartom a legjobb megoldásnak. Ez esetben

tág tere van az olyan ideológiáknak, amelyek aprómunkával alakítják az egyének életét.

Itt most elsősorban az egyházak tevékenységére gondolok. Az egyházak funkcióját nem a törvényhozás befolyásolásában látom, hanem abban, hogy az egyének, illetve a családok életét alakítják, a kötelesség, felelősség kérdését igyekeznek úgy tisztázni, hogy az minél inkább egy belső kényszerre váljon az illető emberek életében.

– *A család egyik funkciója többek között a gyerekvállalás, a gyerekszülés. Anélkül, hogy valaki megszállottja lenne a gyerekszülésnek, a népesedés kibontakoztatásának, elemi igény, hogy a társadalom önmagát is számszerűen reprodukálja. Nálunk a népesedés csökken. A svédok, akik e tekintetben hasonló gondokkal küszködtek, utóbb elérték a népesedés föllendülését. Milyen eszközökkel sikerült ez nekik?*

– '90-ben két hónapig voltam az uppsalai egyetemen. Éppen akkor volt a népesedés fellendülésének időszaka. Elsősorban a gyerekvállalás tekintetében következett be fellendülés, abban a Svédországban, ahol először kezdődött el tekintetben a szülési arány csökkenése a második világháború után. Ennek a fellendülésnek azonban vége. Befejeződött a fölfelé menetel. Ez viszonylag egy kis hullám volt. Nincs a szülések alakulása szempontjából sehol olyan modell, amelyikre azt mondhatnánk, ezt kell csinálni. Viszont emlékszem az 1930-as évekre, az egykékre, miután jómagam is az vagyok. De legfőképpen ennek az időszaknak az irodalmára, amelyik különböző számításokkal

azt a katasztrófát jelezte, amely a világon mindenütt várható a negyvenes évek második felétől

a hanyatló gyerekvállalás miatt. Jött a háború és a negyvenes évek elején a tendencia megváltozott. Hogy miért, azt senki sem tudja, még ma sem. Kétségteljes, hogy Franciaországban voltak családpolitikai intézkedések. Viszont azokban az országokban is megváltozott a tendencia, ahol e tekintetben nem történt semmi. Például az Egyesült Államokban is bekövetkezett az, amit úgy nevezünk, hogy baby boom, amikor a négygyerekes család vált meghatározóvá. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy

most is itt állunk, az új baby boom előtt,

de ez is előfordulhat. Fixet a jövőre vonatkozóan mondani nem tudunk.

Az elmúlt években nemzetközi összehasonlító vizsgálat folyt, csehek, kelet- és nyugatnémetek, franciák és magyarok részvételével, amelynek az volt a célja, hogy megállapítsuk, milyen intézkedések azok, amelyek a népesedés fellendülése tekintetében eredményt hoznak. Az eredmények elég gyérek voltak, ami azt jelenti, hogy ha általában valamilyen családpolitikai intézkedés történik, akkor annak átmenetileg van hatása, de csak átmenetileg, egy, két, három évig. Lehet, hogy ha állandóan adagolnánk ezeket az intézkedéseket, akkor ez tartósítható lenne, de ezt végleg senki nem próbálta ki. Ennek következtében legjobban, ha őszintén bevalljuk e tekintetben a tanácstalanságunkat.

– *Csökken a népesedés és nem túl népszerű a házasság intézménye sem. Ezt mutatja a KSH Népeségstudományi Kutatóintézet most közzétett előrejelzése is. Eszerint folytatódik a házasság népszerűség 1980 óta tartó csökkenése. A házások száma a 15 éves feletti nők körében 51 százalékra, a férfiaknál 52 százalékra mérséklődik. Közülük kétszerezére emelkedik a 40–59 éves nőtlenek és hajadonok száma. Ezek a változások is azt mutatják, hogy az emberek félnek a házasságtól és a házassággal járó állandó konfliktusoktól.*

– Márpedig a konfliktus az élet velejárója. Emellett tettem le a voksot 1985-ben, amikor megjelent A házastársi konfliktusok szociológiája címmel egy másik könyvem is. Olyan nincs, hogy ne legyen konfliktus, éppen ezért talán az egyik leglényegesebb teendő, hogy

tisztázzuk az emberekkel, ne ijedjenek meg a konfliktusoktól.

És itt elsősorban a házastársi konfliktusokra gondolok. Két különböző háttérrel érkező ember, amikor összetalálkozik, menthetetlenül bekövetkezik, hogy különböző igényeik vannak. A szűkös gazdasági erőforrások hovatartása miatt csak a milliómosok tudják megengedni maguknak azt, hogy egyszerre kétféle igényt teljes mértékben kielégítsenek. Különben valami mellett dönteni kell, ez lehet az egyiké, a másiké és lehet egy kompromisszum. És ez végigkíséri az egész életünket. Alapvető dolog, hogy ki kell alakítani a konfliktuskezelés metodikáját és légkörét, azaz a kompromisszumkésztséget a családi életben belül.

– *A családszociológiával kapcsolatban mostanában milyen kérdések foglalkoztatják?*

– Legutóbb az akadémiai székfoglaló előadásomban arról szóltam, hogy a kulturális tényezők miképpen befolyásolják a családot, vagyis miként hat az ideológia, beleértve a válást és mind azt, amire korábban azt mondtuk, a tudati szférába tartozó tényezők. Mint már szó volt róla, felerősödő tendencia az együttélés terjedése a házasságkötéssel szemben, és a válások növekvő aránya. Ez kapcsolatban van egy individualizálódó folyamattal, valamint egy olyan pesszimizmussal, amelyet a belső bizalmatlanság táplál. Az ilyen ember azt mondja: én nem nagyon tudom úgysem kitalálni, hogy mit hoz a jövő, saját magamat sem tudom pontosan előre kiszámítani, tehát semmi olyan vállalkozásba nem megyek bele, amelyik tartós elkötelezettséggel jár. Ez a posztmodernitás, amelynek képviselője a szociológiában Hankiss Elemér és még néhány kollégám. Az irányzat ideológiai szempontból veszélyes, mert kimondja, amíg fiatal az ember, addig mindig, újból és újból újra lehet kezdeni mindent. És ez az újrakezdés a változatos partnerviszonyra is vonatkozik. Kutatásom során arra voltam kíváncsi, hogy Magyarországon mi a helyzet ebből a szempontból. A vizsgálatot a Statisztikai Hivatal Népeségstudományi Kutatóintézetében együtt végeztem Pongrácz Mariettával és Utassy Ágnessel. Az eredmény az, hogy

bizonyos posztmodern attitűdök Magyarországon is vannak,

de nálunk még egyáltalán nem beszélhetünk arról, hogy ideológia döntene el az emberek számára azt, hogy családi életükben melyik megoldástípust választják és melyiket nem. Vannak olyan attitűdök, amelyek eléggé elterjedtek, és amelyek a posztmodernben is megtalálhatók, de még ideológiákként nem álltak össze. Ez az, amivel az elkövetkező időszakban is foglalkozni szeretnék. Azon kívül, hogy ha még futja az életemből, akkor még egyszer megírnám a Családszociológiai problémák és módszerek című könyvem, különös tekintettel az utolsó húsz év változásaira.

Mementó

Nem lehet indulatoktól mentesen írni a mindennapok borzalmairól! Nem lehet könnyedén átsiklani az emberek embertelensége fölött! Nem lehet tétlenül szemlélni és némán tudomásul venni a hétköznapi iszonyatot, környezetünk brutális valóságát.

Tegnap volt fél éve, amiről most írni szeretnék. Újév. Január elseje, valamikor éjfél után. A debreceni vasútállomáson csak néhányan lézengtek, közöttük az a főiskolás fiú, aki ma már nincs közöttünk. Egyebek mellett néhány vonatra várakozón kívül még egy pár MÁV-alkalmazott volt az épületben. A rendész, akit saját munkatársai is csak „kis nácinak” hívtak, a dolgát végzi, azaz felügyel a rendre. A fiú kissé feldobott hangulatban odamegy mindenkire, akit az állomáson talál, s boldog új évet kíván nekik, míg végül a rendész kerül sorra. A rendész – aki ekkorra már teljesen részeg volt – személye elleni támadásnak veszi a fiú barátságos közeledését, s dulakodásba kezd. – Rendőrségi vallomása szerint a fiú megtámadta őt. – A fiú – akiben január elsejére való tekintettel szintén van alkohol, bár összehasonlíthatatlanul kevesebb, mint a rendészben – látván, hogy ismerkedési kísérlete nem járt sikerrel, bocsánatot kér, de ez a rendészt még jobban felbőszíti. A fiú, aki nem látta be, hogy a másik olyan részeg, hogy esély nincs kettejük személyes konfliktusának békés rendezésére, letérdel a rendész előtt, hogy úgy engesztelje ki. A rendész ekkor tehetetlen dühében leveszi a derékövét, a fiú nyakára hurkolja s maga után vonszolja, mint valami ebet, s közben kiabál: „Nézzétek, milyen jó kutyám van! Nem akar valaki egy kutyát?” Többen rászólnak a vasutasok közül, hogy hagyja békén a fiút, de hiába. Kivonszolja maga után az épületből. A fiú közben odaszólt, hogy „Jól van bátya, akasszon fel inkább, nem bánom, csak ne haragudjon rám”. Az épület peronok felőli oldalára cipelve a fiú rúgásokat kap, aminek következtében elesik, a fejét a szemetesbe veri. Ez a rendész előadásában úgy hangzott, hogy a fiú az állomás épületéből való kivezetés után elkezdte a fejét és egyéb testrészeit a falba verni, majd ismét a rendészre támadt. Ide kívánczik az a megjegyzés, hogy ha valakit el kívánnak távolítani az állomásról, úgy célszerűen nem a vágányok, hanem az utca irányába teszik, hisz a peronról csupán az állomásépület irányába lehet távozni. Időközben előkerültek a rendőrök, s a továbbiakban a „triumvirátus” vette kezelésbe a fiút. Bevonszolták magukkal egy sötét folyosóra, mely a rendészethez vezetett, s az állomás egyéb részeitől opálüveg ajtó választotta el. Mivel a fiú nem akarta vendégszeretetüket élvezni, a két kezét hátra, a radiátorhoz bilincselték, majd kihívták a mentőket.

A mentőorvos a fiú állapotát kielégítőnek találta, nyugtatóinjekciót adott neki, majd eltávozott.

Ide két megjegyzés kívánkozik:

1. Részeg embernek tilos nyugtatót adni, mivel annak hatóanyaga alkohollal reagálva előre ki nem számítható, váratlan és igen súlyos következményeket okozhat.

2. A fiú állapotát tekintve az orvosnak vagy detoxikáló intézetbe kellett volna vinnie, vagy, mivel úgy ítélte meg, hogy ál-

lapota, ittasságának foka ezt nem indokolja, lépéseket kellett volna tennie, hogy a fiú szabadon eltávozhassék.

De ez nem így történt!!!

A mentőorvos elment, a fiú és a három rendfenntartó erő maradt. Hogy mi történt a szobában, arról nincs hiteles információ. Az opálüvegen át többek látni vélték, hogy emberek rugdosnak és ütlegelnek egy földön heverő alakot. A későbbi kórbonctani jelentésből kitűnt, hogy a test olyan külsérelmi nyomokat mutat, ami mással nem indokolható. Például: erős bevérzések a comb belső oldalán és a herék tájékán, valamint a fejen és a test más részein. Később ketten kijöttek a szobából, majd újabb idő elteltével követte őket a harmadik, s feldúltan azt kiáltotta: „Gyertek már, ez megdöglök itten nekünk, b... meg!”

Az ügyben rendőri vizsgálat indult, és sajtóságos módon alig két héten belül lezárt azzal, hogy – a kórbonctani vizsgálatokat is figyelembe véve – a fiú halálát a légzőcsövöbe került hányadék miatti fulladás okozta. A rendész, valamint a két rendőr a körülményeknek megfelelően és helyesen, a szabályzat rendelkezéseinek messzemenő betartásával járt el, intézkedésük jogos és következetes volt.

Jellemző az eljárásra, hogy a család nem nézhette meg a holttestet, bár berendelték őket, csupán a személyes tárgyakat adták vissza nekik.

Az eljárás szemet szűrt a Hajdú-Bihar megyei ügyészségnek, akik nem találták azt közel sem megfelelőnek, így dr. Márián Zoltán megyei főügyész vezetésével új eljárást kezdeményeztek. Ezen vizsgálat folyamán derült fény arra, hogy a fiú agresszivitását – ha volt egyáltalán – az váltotta ki, hogy elvették kabalamackóját, s később halálát is a plüssállatka okozta. A verés után ugyanis minimális emberség sem lévén a három férfiban, s legfőképp azért, hogy a fiút elnémissék, hisz folyton kiabált, hogy engedjék el, a macit a szájába tömték.

Mindenki el tudja képzelni, hogy milyen érzés lehet a radiátorcsőhöz hátrabilincselts karral, félig kicsavarodottan ülni úgy, hogy ráadásul egy szőrös állatot tömnek az ember torkára. Ennek a helyzetnek természetes velejárója az öklendezés, s minthogy a kiutat egy szőrösöm zárja el, esély sem mutatkozik arra, hogy a váladék eltávozzon az ember szájából. Természetes következmény a fulladás.

Hogy ki a felelős? Nehéz megállapítani, de megingana az igazságszolgáltatás hitelességébe vetett hitem, ha nem mondanák ki a bűnösökről, hogy bűnösök, hisz itt emberölés történt, mégpedig különös kegyetlenséggel!

A fiú a barátom volt. Nagyon szerettem, jó volt, mint ember, és jó volt, mint barát. Lehetett rá számítani, bármilyen problémája is volt az embernek. Ugyanabba a gimnáziumba jártunk, s mind a tanárok, mind a diákok kedvelték. Vezéregyéniség volt, aki tudott másokért tenni, s akart is. Soha nem volt senkivel goromba vagy agresszív, még akkor sem, ha ivott. MEGHALT!!! (Megölték.) Pedig élni akart. Szerette az életet, szerette az embereket, s ez 1994. január 1-jéig viszonzásra is talált.

Egy film címe az, ami úgy érzem, pontosan idevág: „Veled is megtörténhet!”

Vigyázatok magatokra!!!

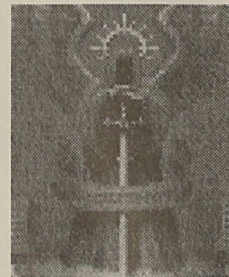
Mészáros Tamás élt 26 évet. Isten veled Tamás!

erdélyi

Kilenczék

Eljöve az év vége, s elétünk történetünk egy nagy fordulópontjához. Más csak egy kalandozó van, ki még nem hulla el az nagy harokban, s képes vála választani az gonosz rejtvényeknek áradatjára. E hős, kinek neve Avallone, nagy Papirusznak és az mi akaratunkból meg lézen hívva Várak Királyába, Hives Jónak Sarabába, kicsiny beszélgetése kezébe, egy zanzásított marha maradványainak elpusztítására, amennyiben vegetáriánus, nemesek szobán, hanem valóságban is meg lézen tömve zöldsegeinkkel. Kívül hát eme nagyreményű kalandozót, hogy írja meg nekünk, mikor lesz készen ezen megpróbáltatásra.

A választót: ... Amikor belépsz az csodáinak fájába, fájának csodájába, szembe-találkozál tündérek hercegeivel, és barátjával egy nagy mágussal (kinek archépe lap-nak aljában látható). Világnak két mestere kíván neked sok sikert a folytatáshoz, amennyiben az nagy Papirusznak és az szerkesztőségnek akaratából ezen csoda lézen még majdan.

D'Archmage

Létra

A jó tanuló felel

Mármint a „riporter” kérdéseire. Az instruktorok között Blazsel, egyébként Blaskovics Eszter, is írt TDK-t. Ennek apropójából beszélgettünk, de nem csak erről a témáról, mivel Eszter egy, sok egyetemista számára szokatlan „értékrendet” képvisel.

– Dolgoztad a 96-os Expo környezeti hatásait vizsgálja. Mi a konklúzió, rosszabbul fogjuk-e még magunkat érezni itt Pesten az Expo miatt?

– Bizonyos szempontból van pozitív hatása, hiszen sok utat korszerűsítettek, építettek, ezek közül lesznek elkerülő utak is, ami talán csökkenti a forgalmat. Pozitívnak itélem azt is, hogy egy eddig kihasználatlan területet fejlesztenek, a rendezvény után a létesítményeket egyetemnek hasznosítják, illetve kedvezény után a létesítményeket egyetemnek hasznosítják, illetve nagy részük elbontható. Az alapokra viszont lehet építkezni. De azon a nyáron tény, hogy rengeteg lesz a turista, ebből fakadóan, illetve az építkezések miatt nő a levegő szennyezettsége. Az egésznek az a títka, hogy megfelelően környezetvédő beruházásokat kell megvalósítani. A kivitelezéssel nem foglalkoztam a dolgozatban, de személy szerint bízom benne, hogy ezt a szempontot is figyelembe veszik.

– Miért írtál TDK-t, illetve miért ezt a témát választottad?

– TDK-t már tavaly is írtam, akkor azért, mert a prosem tanárom biztatott, hogy fejlesszem tovább a beadott dolgozatomat. Úgy éreztem, nagyon sokat tanultam a TDK-zásból, és idén, okulva a tavalyi tapasztalatokból, jobban sikerül szerepelnem. A téma különben onnan jött, hogy környezeti rendszerekre be kellett adni egy rövid dolgozatot, én erről írtam, és nagyon megtetszett. Szerintem a TDK-i írásra baromi sok ideje van egy egyetemistának.

– Mit gondolsz, mások miért írnak TDK-t?

– Gondolom, sokakat motivál az, hogy meg akarják mutatni magukat, de lehet használni az ösztöndíjaknál, jól mutat egy önéletrajzban, végre elmélyül az ember egy témában.

– És azokhoz a véleményekhez mit szölsz, hogy mára a TDK egyfajta versennyé vált, csak az számít, ki hány díjat hoz el, nem az igazi kutatómunka a fontos stb?

– A tavalyi konferencián volt ilyen érzésem, akkor meg is fogadtam, hogy többet nem írok. Egyébként ez nagyban függ a tanszékektől. A mi szekciónkban idén nagyon jó dolgozatok születtek, szoros volt a verseny. Az a TDK-dömpinggyártás, amit egyeseknél látok, persze nem tetszik, nem hiszem, hogy ennyi év alatt 4-5-6 TDK-t lehet írni.

– Nekem úgy tűnik, mintha az instruktorok is a tanuló emberké közé tartoznának.

– Inkább jó fejük van, mivel többek közt nincs igazán időnk arra, hogy év közben tanuljunk.

Felvételik, célok, eredmények: év vége a szakkollégiumoknál

EVK: töretlen népszerűség

Az Egyetemi Vállalkozói Kollégium népszerűségét mutatja, hogy a felvételi előtt 115 kérdőív fogott el, és ebből hatvan került vissza kitöltve, ugyanennyien vettek részt a felvételi beszélgetésen. (A többiek talán a sok gazdasági jellegű kérdés riasztotta el.)

A harmadik felvételi nap utáni éjszakába nyúló beszélgetésen, a nehezen megszületett döntés eredményeként 28 újonc fogja gazdagítani a szakkollégiumot tudásával, tapasztalatával. Hogy a színvonalas felvételiző gárdából milyen szempontok alapján választottuk ki a leendő tagokat: megpróbáltuk felmérni, ki mennyire tud integrálódni a közösségbe, mennyire felkészült az aktuális gazdasági témákból, mennyire közösségi ember. (Persze a választás szubjektív, és hogy sikeres-e, csak a jövőben lehet megítélni). Mindenesetre megállapítható, hogy a felvételizők között sokan már határozott szakmai érdeklődési területtel rendelkeztek: a leggyakoribb változatlanul a marketing és pénzügy volt, ezen belül is a tőzsde.

Ezt az új csapatot az EVK-ban jövő évtől egy kicsit más rendszer fogadja. Talán több lesz a kötöttség, de ez szerintünk a diákok szakmai fejlődését fogja

szolgálni. Lesznek kötelező kurzusok, melyek során az egyetemen is esetleg oktatott tárgyakat a gyakorlati oldalukról próbáljuk megközelíteni, majd ezek elvégzése után (mellett) mélyülhetnek el a tagok a választott, profi filma vágó témában. Természetesen mindenki érdeklődésének megfelelően alternatív kurzusokon, tréningeken is részt vehet. Tervezzük az immár hagyományá váló menedzsmentnapok megrendezését jövőre is, amely előreláthatólag a pénzügy sokszínű világából választ témákat.

Visszatekintve az elmúlt évre, újdonság volt a kollégium életében, hogy beindult a szakmai csoportok működése, összefogva az azonos érdeklődésű, együtt dolgozni kívánó embereket.

Az egyetem felé nyitott rendezvényeink közül a menedzsmentnapok volt idén (tavaly) is a legjelentősebb, a motiváció kapcsán vehettek részt az érdeklődők előadásokon, tréningeken.

Ami pedig a politikai „skatulyákat” illeti: a kollégium, koránál fogva soha nem kapott ilyet, de nem is célunk a jövőben egy meghatározott irányultságú politikai arculatot kialakítani.

Vass Ildikó

Sz/Sz: nehéz döntés

Május elején zajlottak le a felvételi vizsgák a Széchenyiben: A tapasztalatokról *Mizsei Szabolcs*, a felvételi bizottság tagja számolt be:

- A felvételi vizsga mindig nagyon nehéz döntés elé állítja a felvételiztetőket. Írásbeli és alig egy óra beszélgetés alapján kell kiválasztani közel azonos, jó képességű jelentkezők közül, hogy kit vegyünk fel. Idén negyvenen pályáztak a Széchenyibe, azonban csak 13-an kerültek be.

- Ezek szerint nagy volt az érdeklődés.
- Igen. Többek már év közben megadták a címüket, hogy feltétlenül értesítsük őket, a legtöbben pedig a

téli táborban ismerkedtek meg a szakkollégiummal. Volt egy olyan elsős fiú is, aki már szeptemberben érdeklődött a szakkollégium iránt. Őt most fel is vettük.

- Úgy tudom, volt az írásbelinek egy része, amely a szakkollégium kevésbé ismert dolgaira kérdezett rá. Hogy tudták az elsősök ezt megoldani?

- Korábban előfordult, hogy a felvételizők a komolytalanabb kérdésekre is komolyan válaszoltak, ezért idén tudatosan választottuk ketté ezt a két csoportot. A „lazább” kérdéseket totó formájában tettük fel, s meglepő, hogy a felvételizők elég jól ismerték a Széchenyi belső életét.

Középpontban a tudományos munka

Szakmai szempontból talán az egyik legszervezettebb, ugyanakkor a legszerteágzóbb tevékenységet folytató kollégium a *Széchenyi István Szakkollégium*. A most befejeződő év történéseit *Czibere Károly* foglalta össze.

A szakkollégium munkáját leginkább az ezért felelős szakmai tudományos tanácsfunkciói alapján lehet rendszerezni. Ez a négy terület a kurzusrendszer szervezése, az előadások szervezése, a kiadványok kezelése, valamint a pályázatok figyelemmel kísérése. Mind a négy feladatot igen sikeresen, mindenki megelégedésére sikerült elvégezni.

A kurzusrendszer három szintből áll: az alapozó kurzusok főleg az újonnan felvettnek szólnak. A haladó kurzusok már mélyebb, intenzívebb foglalkozást jelentenek valamely tudományággal, s a műhely jellegű kutató kurzus egy rendkívül komoly, önálló

foglalkozást, elmélyült kutatást jelent. Ez utóbbi kutatóműhelyek idén alakultak ki, ez volt a legfontosabb változás szakmai, szervezeti szempontból.

Több kiadvánnyal is jelentkezett a szakkollégium az idén. Az *alkalmi brosrák mellett megjelent a Széchenyi Füzetek 8. száma, s már előkészület alatt áll a 9. szám is*. Ez a rendszeresen megjelenő kiadvány tekinthető a szakkollégium egyik legfontosabb publikációjának.

Idén először kerül sor egy új vállalkozás, a nyári szakmai tábor megrendezésére. Erre a találkozóra a tervek szerint határon túli résztvevőket toboroznánk és hazai előadókat kérnénk fel előadás tartására. Az idei táborban két téma lesz, az egyik a *Kárpát-medence etnikumairól*, a másik pedig *pénzügyi témakörben*. Ebből a találkozókból szeretnénk hagyományt teremteni, a

későbbiekben minden évben rendeznénk ilyen jellegű szakmai összejövetelt.

A szakkollégium szervezésében több előadásra is sor került, sajnos a résztvevő számával nem mindig lehettünk elégedettek. Előfordult azonban olyan is (például a *Jeszenskzy-előadás* esetében), amikor a rendezvényt többször is el kellett halasztani a felkért előadó elfoglaltságai miatt. A kollégium többféle típusú előadást szervez. Vanak a csak széchenyiseknek szóló szűk körű rendezvények, emellett az egyetem nagyobb nyilvánosságára részére is szervezünk előadásokat, a legszélesebb körnek, a szakkollégium és az egyetem értelmiségi „holdudvarának” és minden érdeklődőnek szólnak a „nagy durranás” elnevezésű előadások. Ilyen volt idén a *Lehet-e már futni* című gazdaságpolitikai előadás, vagy a decemberi *Értelmiség és politika* című szakmai szempontból igen sikeresnek mondható rendezvény is.

Főként az elmúlt év első felében sikerült a szakkollégium pénztárát a különböző pályázatok révén elég jól feltölteni. Hosszú ideig nem volt gazdasági felelősünk, azonban február óta ennek a posztnak is van gazdája és sikerült a kollégium pénzügyeit rendbe tenni. Ma már világosan látható, hogy milyen for-

rásokból gazdálkodhatunk, s mire fordítjuk a pénzt.

Egy kellemetlen élmény volt idén, a széchenyis alkotóház körüli vita. A kollégium vezetői, illetve az „öregek” elkezdtek szervezni egy alkotóház megszerzését. A tervek szerint Budapesthez közel vettünk volna egy házat, ahol a kollégium rendezvényeit, téli, nyári táborokat lehetett volna tartani, s a holtidőben kiadtuk volna a házat. Sajnos az ötletet finanszírozási nehézségek miatt a kollégiumi gyűlés elvetette.

Az előttünk álló feladatok közül a legfontosabb talán a *Média és tömegdemokrácia* című nagy nemzetközi konferencia megrendezése lesz június 10. és 12. között. A kollégium belső ügyeiben is várható változás: átalakítás előtt áll az értékelési rendszer, szeptemberben igazgatóválasztás lesz.

A következő év szempontjából döntő jelentőségű a június végén tartandó nyári tábor. Itt dől el ugyanis, hogy mely kurzusok indulnak az új esztendőben. A nyári tábor másik fontos eseménye, hogy a kollégium tagjai itt találkoznak először az újonnan felvettekkel, itt kezdődik meg az újak beilleszkedése. S nem elhanyagolható szempont, hogy a nyári tábor ad lehetőséget a vizsgaidőszak utáni „levezetésre” is.

TEK: szimpátiaszavazás

A TEK-ben véget értek a felvételik. Az eredményről Kemény Vagyim számolt be:

- Hányan jelentkeztek és hány új taggal bővült a TEK?

- Idén 20-an pályáztak és 11 jelentkezőt vettünk fel.

- Hogyan zajlott a felvételi?

- A jelentkezőknek először felvételi kérdőívet kell kitölteniük, majd szóbeli vizsgán vesznek részt, hasonlóan a többi szakkollégiumhoz. Nálunk minden szóbeli nap után szimpátiaszavazás van, majd a felvételi bizottság javasol, s végül a kollégiumi gyűlés dönt.

- Mik voltak a főbb szempontok a felvételi során?

- Lényegében három dolgot vizsgáltunk. Kíváncsiak voltunk a felvételiző tárgyi tudására, szakmai képzettségére, azonban nem ez a döntő szempont. Sokkal fontosabb, hogy mennyire fogékony a társadalomtudományok iránt, van-e benne elszántság, hogy társadalomtudománnyal mélyebben foglalkozzon. Talán a legfontosabb és egyben a legnehezebben eldönthető, hogy a jelentkező a későbbiekben mennyire lesz képes beilleszkedni a kollégium életébe. Úgy érzem, az idén felvettek jobbak, mint a tavalyiak.

A TEK jóslatai beváltak

Tartalmas évet tudhat maga mögött a Társadalomelméleti Kollégium. Az elmúlt év történéseiről és a jövő kilátásairól *Szajp Szabolcs*ot kérdeztük.

- Milyen volt szakmai szempontból az elmúlt év?

- Úgy érzem, elég vegyes, mint minden év, viszont komoly törekvések vannak arra, hogy a szakmai munkát megpróbáljuk erősíteni. Terveink között szerepel, hogy a körök munkáját intenzívebbé tegyük. Ugyanakkor felelevenítjük a kollégium régi hagyományát, az alapozó kurzusokat, amelyek az újonnan bekelelteknek szólnak és az egyetemen is meghirdetjük az elsős kurzusokat. Jövőre négy ilyen indul.

- Melyek voltak a sikeresebb kurzusok az idén?

- Volt egy matematikai-közgazdaságtan kör, a matek tanszék fiatal tanárának, *Kánnai Zoltánnak* a vezetésével. Ezen a kurzuson a

közgazdaságtan matematikai alapjait ismerhették meg. Előtte volt egy makroökonómiai előkészítő, amit a nevelőtanárunk, *Fülöp Péter* vezetett. Egész éven át tartott *Germai Pál* filozófiatörténet köre. Sajnos, meg kell jegyezni, hogy mindegyikre elég kevesen jártak, de ők igen komoly szakmai munkát végeztek. Új színfolt volt az *Andor László* féle olvasóköri, ahol gazdaságpolitikai témájú cikkeket vitattunk meg a cikk szerzőjével vagy a témához értő szakemberrel.

- A kurzusokon kívül milyen más programjaitok voltak?

- Heti rendszerességgel kedden 7-kor vannak előadásaink elég vegyes témákban: a szociológiától a filozófián és a gazdaságpolitikán keresztül egészen a közgazdaság-tudományig. Ehhez kapcsolódik a TEK-hét, amit idén áprilisban rendeztünk meg. Ezen a há-

rom-négy napos rendezvény-sorozatban nagyon színvonalas előadások hangzottak el. Tavaly vezettük be, s talán már hagyományá válí, hogy megválasztjuk a félév legjobb előadóját, aki egy vándorszerleget kap a nyári táborban. Idén indult be a filmklub, ahol félévente mindig más téma köré szervezzük a bemutatandó filmeket.

- Jelent meg valamilyen kiadványotok?

- Igen, tavasszal jelent meg a *Fordulat* és lesz egy nyári szám is.

- Mikor lesz a nyári tábor?

- Augusztusban rendezük meg, s a kapitalizmus lesz a fő téma, ezt próbáljuk meg körüljárni. Terveink között szerepel *Szalai Erzsébet* egy előadása a hatalomgyakorlásról, *Gergely Jenő* a katolikus egyház és a kapitalizmus viszonyáról, valamint *Almási Miklós*é, a médiakapitalizmusról.

- Milyen kurzusok várhatóak ősztől?

- Van egy szakmai csoport, amely a körökkel foglalkozik. Ők mérik fel az igényeket, hogy ki szeretne kurzust tartani, vagy kitől szeretnének a diákok előadásokat hallgatni. Ők állítják össze a kínálatot is. A körök döntő részét a kollégisták tartják. Sajnos a kollégium ez évi anyagi lehetőségei nem engedik meg, hogy több külsős tanárt fizessünk. Jövőre legfeljebb két vendégtanár fizetésére lesz lehetőség.

- Láttam a folyosón, hogy tippverseny folyt a választások eredményéről. Bejöttek a jóslatok?

- Elég jól, sok esetben szinte tizedpontossággal bejöttek a tipppek. Egyedül a Fidesz esetében volt 10 százalék körüli a legalacsonyabb várt eredmény, és hát tudjuk, hogy hét százalékot értek el. De végül is jól jövedtünk.

Tévhitoszlatás

Egyetemi körökben él egyfajta beskatulyázás a szakkollégiumokat illetően. Sajnos ez az igen-igen felületes és - mint az alábbiakban kiderül - hamis ítélet egyes politikai irányzatokhoz köti a különböző szakkollégiumokat: eszerint a TEK szocialista, a Rajk liberális, míg a Széchenyi népnemzeti konzervatív lenne. Erről kérdeztük úttal a TEK és a Széchenyi egy-egy képviselőjét: *Szajp Szabolcs*, TEK:

- Szerintem ez a besorolás el ugyan az emberek között, azonban egyáltalán nem helyénvaló. Komoly politizálás igazából egyik szakkollégiumban sem folyik, politikai állásfoglalások sem születnek. Ha megnézi valaki a TEK kurzusait vagy rendezvényeit, láthatja, hogy a legkülönfélébb szellemi irányzatok találhatók meg, de egyik mellett sem kötelezzük el magunkat.

Mizsei Szabolcs, Széchenyi szakkollégium:
- Más kollégiumokról nem szívesen beszélnek, de véleményem szerint a Széchenyire sem igaz ez a beskatulyázás. Tagjaink között ugyanúgy megtalálhatók a liberális elveket vallók, mint a konzervatív nézetekhez közel állók. Szakmai szempontból pedig a különböző tudományterületek felé való nyitottság a jellemző. Az ilyenfajta besorolás ugyanolyan tévhit, mint az, amelyik például az alkoholfogyasztás mértéke szerint különbözteti meg a szakkollégiumokat.

A két szakkollégiumról szóló összeállítást Stelbaczy Tibor készítette

Horvátországi nyaralás

Idén is lehetőségük van egyetemünk oktatóinak arra, hogy igen jó körülmények között töltsék nyári szabadságuk egy részét a horvátországi Selcén. Az *üdülőfalv 308 kilométerre van Letenyétől a Zágráb-Karlovac-Rijeka útvonalon*. A részvétel ára félpanziós vagy teljes ellátást tartalmaz (reggeli svédasztalról és ebéd vagy vacsora.) Fizetni a helyszínen kell, a nyaralás végén.

Félpanzió: július 9-ig vagy augusztus 20-tól **32 német márka, teljes ellátás** ugyanerre az időszakra **38 német márka**. Július 9. és augusztus 20. között **félpanzió:**

40 márka, teljes ellátás 46 márka. A hároméves kor alatti gyerekeknek ingyenes az ellátás. 3 és 12 év között a gyerekek szezon elején és végén 50, szezon idején 40 százalék kedvezményben részesülnek, a 12 évesnél idősebbek mindkét időszakban 20 százalék kedvezményt élveznek. Manzárd-szoba: eredeti ár mínusz 20 százalék. A tengerre néző luxuslakosztályért mindössze 3, illetve 4 márka felárat kell fizetni a két időszakban.

Érdeklődni Nógrádi Györgynél lehet, a védelem-gazdaságtan tanszéken.

Állásajánlat végzős hallgatóknak és egyetemistáknak

Vállalkozásunk, a budapesti székhelyű **R.Ö.M. Regionális Management Tanácsadó Kft.** – gazdag tapasztalattal és nemzetközi referenciákkal a háta mögött – évek óta foglalkozik területi vállalkozói tanácsadással.

Ehhez a munkához

KERESÜNK

– térségfejlesztési koncepció kidolgozásához,
– térségi együttműködő szervezetek és innovatív gazdasági projektek szaktanácsadásához (az ötlettől a megvalósításig),
– térségi tanácsadók képzési programjának lebonyolításához

projektvezetőket, illetve tanácsadókat.

Olyan dinamikus munkatársakat keresünk, aki – felsőfokú képesítéssel rendelkezik gazdasági, államigazgatási területfejlesztési, vagy hasonló területen;
– érdeklődik a területtervezési, szervezési tanácsadás iránt;
– tárgyalóképes német és angol nyelvtudással rendelkezik;
– nagy munkabírású és nem riad vissza a gyakori utazástól;
– és képes a kapcsolatteremtésre, teammunkára.

Jövendő munkatársunknak külföldi képzést, önálló szakmai előmenetelt kínáló pozíciót és a teljesítménnyel arányos jövedelmet kínálunk.

A jelentkezéseket – szakmai életrajzzal együtt – az alábbi címre kérjük.

R.Ö.M. MANAGEMENT KFT.
1087 BUDAPEST, LUTHER U. 4-6.

Alkalmi és folyamatos munkára egyetemi hallgatókat is alkalmazunk.

A Rolitron Informatika Kft. bemutatkozik

Kik vagyunk?

A Rolitron Informatika Magyarország vezető számítástechnikai rendszerintegrátor cége.

Miért vagyunk rendszerintegrátorok?

Mert mások számítógépeiből (HP, DG, Compaq stb.), mások kommunikációs elemkészletéből (Cabletron, Cisco, AT&T, stb.), mások operációs rendszereiből és adatbáziskezelőiből (Unix, Dos, Windows, Progress stb.), valamint mások alkalmazói programjaiból (Symix, Up2Trade stb.) a mi tudásunkkal és csapatmunkánkunkkal integrált üzleti alkalmazási rendszereket hozunk létre.

Miért szeretjük mi a Rolitront?

Mert célratörő, fiatalokból álló, lendülettel vagyunk, ahol a tudás és a teljesítmény számít, ahol a munkatársak baráti, nyílt légkörben dolgoznak, és mert munkánkat tisztességesen megfizetik.

Miért mondjuk el ezt Neked?

Mert keresünk olyan fiatal közgazdászokat, akik szívesen dolgoznának a számítástechnika és a számvitel határterületén, akik tudnak angolul, akik kihívásnak tartják, hogy részt vehetnek vezető hazai és multinacionális vállalatok cégirányító rendszereinek elindításában.

Szeretnél többet tudni rólunk?

Kollégánk, Pernecky Zoltán a 269-7323 telefonszámon szívesen áll rendelkezésedre.

A Közgazdász Diák Centrum következő műsora június 3-án, pénteken este 20.30–03.00-ig: Jazz-pihenő: *Dániel Annah* együttese játszik. Mozifilmek: *Robotzsaru 3.* (am.); *Wayne's world 2.* (am.). Nonstop funky and soul disco (d. j.): *Szeles Tibor & Mihálszky Tamás*). Jégkrémbar, koktéltár, salátabar.

Június 10-én, pénteken este 20.30–03.00-ig: Jazz-pihenő: *Dániel Annah* együttese játszik. Mozifilmek: *Szökésben* (am., fsz.: *Kim Basinger, Alec Baldwin*); *Tabuk nélkül – egy férfi és két nő* (am.). Nonstop funky and soul disco (d. j.): *Szeles Tibor & Mihálszky Tamás*). Jégkrémbar, koktéltár, salátabar.

Június 17-én, pénteken este 20.30–03.00-ig: Jazz-pihenő: *Dániel Annah* együttese játszik. Mozifilmek: *Apám a hős* (am., fsz.: *Gérald Depardieu*); *Csúcsfejek* (am., fsz.: *Dan Aykroyd, Jane Curtin*). Nonstop funky and soul disco (d. j.): *Szeles Tibor & Mihálszky Tamás*). Jégkrémbar, koktéltár, salátabar.

Egész nyáron minden pénteken este 20.30–03.00-ig: Jazz-pihenő: *Dániel Annah* együttese játszik. Mozifilmek: *Nonstop funky and soul disco* (d. j.): *Szeles Tibor & Mihálszky Tamás*). Jégkrémbar, koktéltár, salátabar.

KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁG-TUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Megbízott szerkesztő:
Molnár Gabriella

Szerkesztőség:
Budapest IX.,
Fővám tér 8. 1093
Telefon: 217-4548
Kiadó: BKTE
94-2696

Szikra Lapnyomda Rt.
Budapest

Felelős vezető:
dr. Csöndes Zoltán
elnök-vezérigazgató
ISSN 0230-7529

A TANSZÉK

5. évfolyam, 12. rész

Írta: Böhm, Sümeghy és dr. Mágénheim

Történet: 1994-ben, a Mintagazdaságtan tanszéken.

(Az előző rész tartalmából: Demonstrátori munkát csak magas fiúk és létrás lányok végeznek. Doy Endre visszaveszi a visszavont életrajzát. Új erő érkezik, a Kisgömbön nyugdíjazott doktor Dupla.)

(S. Néký éppen a reggeli kávéját kortyolgatja a büfében, amikor meglátja a fiatal demonstrátort, Lótífutit.)

S. Néký: Na mi a helyzet, ifjú kolléga? Kialvatlanak látszik, pedig szinte még el sem kezdődött a vizsgaidőszak.

Lótífuti: Ne is mondja, nyáron el szeretnék menni Mallorcára és most annyi a munkám, mint égen a csillag.

S. Néký: Ennyi vállalat keres fiatal munkaerőt?

Lótífuti: Csak nem képzeli, hogy vállalatnak dolgozom? Ennél a helyzet azért sokkal jobb. Bedolgozom néhány hallgatót.

S. Néký: Nem azt akarja mondani, hogy hallgatók működtetnek vállalkozásokat? Még nekem se sikerült a bt-met tisztességesen lekönyvelni!

Lótífuti: Hát, éppenséggel ez sem szokatlan, de általában aki vállalatot működtet és hallgató, az a vezetőség is igénybe vesz segítséget. Egyszerűen csak át kell sétálni a másik szobába.

S. Néký: Ekkora irodájuk van?

Lótífuti: Nem, hanem kollégiumban laknak. Általában szociális szempontból annyira hátrányos helyzetűek, hogy kénytelenek kollégiumban lakni. Csak azon szoktak dühöngeni, hogy hova parkol-

janak. Mármost a második kocsi-jukkal, mert az elsőnek azért még van hely.

S. Néký: Szóval maga ilyeneknek dolgozik?

Lótífuti: Á, engem nem vesznek be a bulikba, meg őszintén szólva nem szívesen állok sorba napokat részvényekért. Főleg nem azok kedvéért, akik felettem végeztek egy vagy két évvel. Van egy sokkal biztosabb pénzkereseti forrásom, egyszerűen házi feladatokat kell írni.

S. Néký: Ne mondja már nekem, hogy házi feladat írásából meg lehet gazdagodni! Én már évek óta gyártom a vizsgakollekciókat, de gazdag még nem vagyok.

Lótífuti: Attól függ, kinek gyártja. Ha a vizsgára, akkor tényleg nem pénz, de ha vizsga előtt megszellőztetné, akkor vagyonszeres lehetne kaszálni. Én se magamnak írom a házi feladatokat, hanem a vagyonszereseknek. Itt a tudás, ott a pénz, ez egy sima swapügylet.

S. Néký: És mennyi a tarifa, ha nem vagyok indiszkrét?

Lótífuti: Attól függ. Egy jól menő tantárgyból, neveket hadd ne emlísek most, két-három ezer forint egy öt-hat oldalas dolgozat. Ez megvan egy óra alatt.

S. Néký: Hát ez nem rossz órábér. Csak azt nem értem, hogyan vizsgálznak le ezek a diákok?

Lótífuti: Péntek. Vannak tarifák, minél nehezebb a vizsga, annál többet lehet kérni. Egy alapszigorlat például 15 ezer körül volt, bár most valószínűleg több lesz az új rendszer miatt. Minden csak pénzkérdés.

S. Néký: Lehet, hogy igaz van, de azért itt nagyot lehet bukni. Ha valakiről ez kiderül, akkor fegyelmivel bocsátják el.

Lótífuti: Maga hallott már ilyenről az elmúlt években? Mert én még nem, de pénzes vizsgázásról már igen.

S. Néký: De hát már olyan komoly rendszabályok vannak, indéknézés, személynézés, köldök-nézés, fényképezés, pecsételés.

Lótífuti: Féltreértés ne essék, én nem azt mondtam, hogy nincs bukkás. Csak azt mondtam, hogy nincs fegyelmi. Mert ugye kinek pénze van, az mehet Malagára, kinek pénze nincs, az ülhet... Szóval a pénz nem jár egyedül, ezért aztán egy telefon itt, egy telefon ott, és hipp-hopp lesz egy szigorú ejnye-bejnye. Van akiről kiderül, hogy a barátjának a papája egy-szer régi harcóstársa volt a mostani tanszékvezetőnek, van akiről az, hogy élsportoló, persze nem jégkorongozó, és nemzeti szőgyen lenne, ha ez kiderülne stb.

S. Néký: Hogyhogy nem jégkorongozó?

Lótífuti: Mert aki jégkorongozó, annak még vizsgáznia sem kell. Azt hiszem ezt nem kell reáztatnom.

S. Néký: Én meg azt hiszem, hogy ezzel az eggyel nagy baj van, ha ez ilyen nagyüzemben működik.

Lótífuti: Hát ugye a méretgazdaságos termelés megköveteli...

(Az aktuális tanszéki gyűlést S. Néký Iván nyitja meg.)

SNI: Köszöntöm, az egybegyűlteket izé. Napi pontok rendben: vizsgák, munkák, választás. Kezdjük a legfontosabbal, a tanszéki pénzes munkákkal. Gizi, hogy állunk a névjegyekkel?

Kút Gizi: Főnök, emlékszik, hogy még Vezér Károly rendelt a tanszék minden tagjának 100-100 névjegyet.

SNI: Persze, persze. Nem akartunk lemaradni a Jólfejtült kartól. Emlékszem, Vezér vissza is ment reklámlálni, hogy a hatszínű névjegykártyán a piros csak rózsaszín árnyalatnak látszott, és kártérítést kért még százat. Na, és mi lett, kiosztottuk őket a hallgatóknak?

KG: Hova gondol főnök? Csak a tanszéki vállalkozás címe szerepelt rajta. Az meg, ugye, a Stóecz Icaék víkendházát jelenti, az ismert okok miatt.

Futó Péter: Persze, tudjuk, az egyetemen bejegyzett társulások ügye. Gizi, nekem inkább egy kéresem lenne. Szeretném, ha lemaradna az új névjegyről az, hogy egyetemi adjunktus. A rövid dr. előtag helyett az akadémiai doktor, kandidátusi értekezése védes alatt kitévelt szeretném. Ja, és a beosztás? Valahogy így: gazdasági és közgazdasági szakértő, tanácsadó, vizsgaugyi ügyvezető igazgató.

Futrinka Tamás: Aproppó, vizsgálja. Ne haragudjatok, hogy így, napirend előtt hozzászólok, de tudjátok, mint tanszéki titkárnak, helyettesítetek is nekem kell találkoznom a diákokkal. Szóval azt nehezményezik, hogy a múltkor dolgozaton száz pontból az évfolyam átlaga mindössze 3,6 pont lett.

Sallai József: Hát ne haragudja-

Sport

Asztaliteniszezőink
rész vettek a Magyar Egyetemi, Főiskolai Országos Bajnokságon.

Elért eredmény:

Női csapat:
II. hely: Farkas Ágnes, Németh Vera.

Vegyes páros:
III. hely: Menczel Péter, Németh Vera.

Férfi egyéni:
Sipos Attila, III. hely.

Fenyővári Noémi
Kenesei Anita

Eredményeink:

Lukács Emese
III. 100 m. női hát 1.15.29
Jánosi Edina
IV. 100 m. női pillangó 1.13.57
Lukács, Fenyővári, Jánosi, Bartha
IV. 4x100 m. női vegyes váltó 5.21.39

1994. április 23.
Újabb eredmények a dzsuzdószakosztálytól:

– 1994. IV. 23-án az UTE csarnokában megtartott junior országos egyéni bajnokságon nehézsúlyban I. helyezést ért el Kovács Gábor I. éves hallgató.

– Ugyanezen a napon a II. oszt. ORV-n is sikeresen szerepeltek a felnőttek között: Rajmon Attila első helyezést szerzett 78 kg-ban, Kovács Attila második lett a +95 kg-ban.

Az eredmények érdekessége az, hogy a versenyes az 1994. évi Főiskolai VB felkészítő eseményeinek számítanak. További jó felkészülést!

A Budapesti Universitász triatlonversenyén az egyetem csapata a II. helyet szerezte meg. A versenyen indultak: BEDE Bernadett, SPÁNYIK Gábor, VAS Dániel.

Magyar Egyetemi és Főiskolai Országos úszóbajnokság május 1-jén a Komjádi Béla uszodában. Szereplésüket a versenyen köszönjük:

Jánosi Edina Barta Balázs
Balla Mónika Németh Ákos
Bartha Anikó Kárai Péter
Lukács Emese Vági László

Pályázati eredmény

Az összehasonlító gazdaságtan tanszék a piactudományokba való átmenet problémáinak összehasonlító gazdasági elemzésére kiírt pályázata lezárult.

I. díjat, 40 000 Ft-ot nyert: Szabó Csaba
„Mass privatisation”, a tömeges privatizáció technika c. dolgozatával.

II. díjat, megosztott 30 000 Ft-ot nyert: Bodon Judit – Karácsony Enikő
Munkanélküliség, regionális munkanélküliség c. dolgozatával.

III. díjat, megosztott 20 000 Ft-ot nyert: Nagy Marianna – Szűcs József
Önkormányzati reform az államháztartás reformlépéseinek tükrében (kiemelve a társadalombiztosítást és a települési önkormányzatokat) c. dolgozatával.

tok, de ezt a leginkább én nehezményezhetném. Mit gondolkodtam azokon a jó kis példákön, mire összeállítottam a sort. Ekcsőlinek egy hete ráment, mire leellenőrizte a megoldásokat. Jó, neki is becsúsztak kisebb hibák, de azért alapjaiban nem volt messze a kettéstől.

Ekcsőli: Igen, jópofa példák voltak, úgyhogy ha lehet, memóriahiány miatt a jövő héten szeretnék szabadságot kivenni. Mi lenne azonban, ha mindazokat, akik tíz százaléknál többet értek el, meghívánk demonstrátornak? Oszd meg, és uralkodj, ha jól emlékszem.

Cseh Cs. Emőke: Azt tudjátok, ugye, hogy a héten választások lesznek?

FP: Nem késtél le egy kicsit a második vasárnapról?

CsCsE: Az egyetemi tanácsot választásokra gondolok. Most voltam egyeztetésen. Minden tanszéknek szigorúan egy jelöltet és egy pótelőjelöltet kell állítania, arra az esetre, ha az első jelölt balesetet szenvedne, visszalépne valaki javára, vagy elfelejtene az ülések időpontját.

SNI: Kizárólag a fiatal, friss erőt tudnám javasolni. Amióta a kft. ügyeivel is nekem kell foglalkozni, nyugodtan állíthatom, hogy ók sokkal inkább erre termettebbek, sőt, hovatovább az egyetemet is jobban ismerik. A múltkor is tévedésből a második emeleti mosdóba mentem be keztem mosni, pedig tudhatnám, hogy már két hónapja leszerelték a vízszelvényeket.

SJ: Azért gondold meg, Iván. Ha lehet, lesz egy fővezér, aki a fővezérség mellett három egyesület elnöke, egy alvezér, aki a bankárkínzóba menne, egy másik, aki főállásban a tbc-t is irányítaná,

egy gazdaságis, aki tucatnyi vállalkozást működtet háztájában, akkor pont te nem vállalnád ezt a feladatot?

Körös Béla: Azt hiszem, igaz van Jósának. Valamit valamiért. Jó, tudom, hogy heti két órát tartasz, és ez nem kevés, főleg ha az Atlasz tanszék átlagos terheltségéhez viszonyítjuk. Meg az is igaz, hogy az egyetemi imidzünköböl, a névjegy meg az iroda mellől már nagyon hiányzik a rádiótelefon is. Különösen, amióta a diákokat már dolgoztatás közben is hívják ezeken a prúntijótelefonon. De gondold meg: tudsz olyan tanszékvezetőt mondani, aki ne lenne legalább három másik állás tulajdonosa? Vagy mit is mondott Perényi? Négy biztos lábón kell megállni a túléléshez?

SNI: Meggyőztetek. Végül is a nexus a fontos. Felfoghatom ezt közszolgálati funkcióknak? Csak azért kértem, hogy utána senki ne izélgethessen, ha az ülések alatt kötöm meg az üzleteket.

SJ: Különösen, ha azt is figyelembe veszed, hogy visszajönnek a keresztfiúk és unokaöccsök, a régi-új kapcsolatok: Keckszkény, Romhányi...

SNI: Na, Keckszkényvel nekem azelőtt, amíg még ismertem, semmi bajom sem volt. Emlékszem, az egyetemi előadásain is milyen gyakran voltak dobogások.

KG: A nagypatikáról jut eszembe. Hallottátok a legújabb fülest? Hogy állítólóg PolG. Hisztor, a Kisgömbre tanszékéről, azért távoztott a Világbankhoz, merthogy cserél a Németh Miklóssal, ő jön ide a helyére. Azért is nem vállalta el a kormányfőjelöltséget, mert a tanszékvezetés mégis nagyobb kihívás. Bár, majd meglátjuk a koalíciós tárgyalások után.